

K
Konzum

1979
O TRAGÉDIÍ JEDNÉ RODINY
si můžete přečíst pod názvem
ČÍM SE PŘOVİNILI?!

K O N Z U M
nezávislý olomoucký občasník
listopad 1989

C B S A H :

úvod	1
28. říjen 1989	4
Stanislav Devátý v ilegalitě	7
Bohumil Hrabal: Kouzelná flétna	8
Interview	15
Demystifikace - Lenin	20
Čím se provinili?!	28
Od vás čtenářů	41
Seiál	42

- uzávěrka tohoto čísla: 10.10.1989 -

Obálka : Paní Jindřiška KOŘÍMHOVÁ - / viz. Čím se provinili?!/.

. . .

JACÍ JSME JACÍ JSME JACÍ JSME JACÍ JSME JACÍ JSME JACÍ JSME JACÍ

Ve čtrnáctideníku Ateliér č. 21 se Petr Nedoma vrací k výstavě "Tendence v českém sochařství" 1979-1989". Výstava byla konaná v rámci výstavy Flora Olomouc pod záštitou pražského SCVU - a pod ČFVU. Pan Nedoma zde uvádí, jak vlastně celá výstava proběhla.

Citujeme: "23.9. byla těžce poškozena Fontána s výlevkou K.Nepraše, Strom - M.Gabriela, rozbitá plastika J.Zlebka, dále chyběla nejméně jedna třetina plastiky J.Plieštika atd." Dále zde uvádí o čemž jsme již psali v minulém čísle, že po šesti dnech byla odstraněna socha Jaroslava Hladkého - Hanbář. Nikdo autorovi neodpověděl proč, ačkoliv socha byla předtím vystavena celý červenec v pražském Paláci Kultúry, na výstavě - Úsměv, škleb a vtip v českém výtvarném umění, - kde sochu viděl i první tajemník UV KSČ M.Jakeš. Závěrem můžeme shrnout, že co nerozbili olomoučtí občané odstranili ti, co se v Hanbáři zhlédli.

kontaktní adresy mluvčích Severomoravského ekologického klubu : J. GLAC - Reveluční 254, Rychvald psč: 735 32
J.PISKOR - Haškova 8- Opava psč. 746 01 !!!!!!!

MMMMMMMMMMMMMMMMMMMM

Kontaktní adresy Klubu právní podpory pro rok 1989 !!!!!
R. RAKOSNÍK - B.Němcové 3 Jablonec nad Nisou 466 04
telefon : 237 61
L.KOHOUP - Karlovo nám. 17 Praha 2, psč. 120 00
A.MEDVED - ul.5.května 1783, Louny psč. 440 01

Ú V O D

Nejhorší jsou dny, které s vámi zalomčují tak, že se otřesete až v základech. Pod tímto si může každý z nás představit cokoli od vykolejení přeplněného rychlíku po krásnou vyslechnou dívku ve vlastní posteli. Mám však na mysli jiný, mám chuť říci kvalitativnější otřes, ale už nyní vím, že bude záležet na každém jedinci, jak sám si to přebere.

Mám na mysli otřes z neporozumění. Mám na mysli neporozumění vůči okolí. To je konec konců běžné. Chci hovořit o možném neporozumění okolí vůči mě. Chci hovořit o těch "proč", jež se vztahují na mne, o nic neříkajících úsměvech, které jsou tak impotentní, jak autor sám, a za kterými vidím vždy sebe v podobě falešného hrdiny, pozéra, člověka, jemuž je možné pouze darovat jeden z úsměvů plných neporozumění, ale tolerantních.

Před třemi dny jsem se probudil do krásného podzimního rána. Byl jsem však absolutně prázdný. Mé nitro bylo prosto nejen dobré nálady, ale i nálady špatné, nejen veselosti ale i smutku, nejen nenávisti ale i přátelství a lásky. Nedá se ani říci jestli jsem byl - fyzicky jistě - poněvadž jsem se zahlídl v zrcadle, duševně? - ne, necítím se kompetentní pro tuhle odpověď, ikdyž jde o mě. Vyšel jsem do ulic, protože bych se v uzavřené místnosti pravděpodobně sesypal. Zařizovat věci. Jak? To si již nevzpomínám, vzpomínám si však na to, čím se mé vakuum počalo plnit mezi lidmi v ulicích. Depresí, smutkem a mým neporozuměním k těmto lidem. Dnes mi to je jasné, proč jsem nechápal ani jedinou osobu, jež proběhla kolem mne. I to nejmenší dítě měl totiž kam jít a to jsem tehdy pánovákua nechápal.

Postupem dne jsem byl na tom již lépe: napřed jsem pochopil, proč tu nejsem sám - neměl bych čo zařizovat, pak proč někteří sedí, pak proč vstávají, chodí, sami, ve dvojicích, skupinách a konverzují. Ty jsem musel chápat též postupně - nejdříve pouze pozdravy, krátké věty až po šílené monology a dialogy, hádky, výbuchy smíchu. Rozhlížel jsem se po náměstí a všichni chodili, spěchali, mluvili, smáli se, a i já jsem to nevydržel a otevřel ústa: "Ahoj!"

"Ahoj"- odpovědělo mi dítě. Pch, prcek, ale funguje to: pak jsem chápal, už i ty, kteří si kupují nivity či časopisy a listují v nich, čtou v nich a také vybuchují smíchy či se mračí.

Pozdě odpoledne jsem již toho chápal mnoho a k večeru dá se říci vše. No, vše to bych zase trochu lhal. Vše jsem nemohl pochopit a ani bych si netroufal o sobě něco podobného tvrdit, ale vím, že večer jsem již v sobě nosil převolice postrou mozaiku, kde veškeré barvy se lišily nejen tím černá-bílá, ale i šedá-růžová, různěohnědá-červenomodrooslíkozlíbilá. A pak jsem cítil, že někde je jedné barvy nanesené více a někde méně, někde je nanesena špachtlí, jen tak, nahruho a jinde tím nejjemnějším štětečkem, na některých bylo vidět, že dlouho nevydrží a druhé že tu budou na věky a třetí, že chvíli před tím "na věky" se taktéž sleupne. Pak jsem si všimnul, že některé barvičky se mění a zase jiné vrhají světlo na ty, které leží ve tmě takže byt hnědá září zeleně. No, bylo toho pro mne dost na to, abych si opět sednul a nechápal nic. Rychle jsem paletu zatuhlil jedním rumem, aby mi z ní barvy nezteklý a tím pádem nezůstal opět prázdný. A šel spát.

Ráno jsem byl opět v pořádku. Psal se 28. říjen a já pocitova každým kouskem svého těla mrazivou netrpělivost, trochu stříklou strachem, ale i nadějí, že přece jenom vše dobře dopadne. Že i když mě odvedou nebo mé přátele, bude to jen pro formu, aby ti malý komunisti mohli předložit těm vyšším, že jsou stále ještě v obraze a ti zase těm nad nima až ... až po ty nejvyšší bachroně, kteří podírají bachor ze všech nejbachrovatější. Ni jak mne nevyvedla z míry žena mého přítele, jež mi ráno sdělila, že Stb ráno hledala jejího muže. Po cestě na náměstí jsem se ještě dozvěděl, kdo všechno je doma "bezpečností" hlídán či bylo mu předcházející den vyhrožováno. "To nic."- utěšoval jsem se, na těch pár lidech to přeci nestojí. V 11.45 vcházím do Sv. Michala, abych našel klidu a odvahy, 11.55 scházím Školní ulicí na náměstí Míru. Jakmile se rozhlédnu po náměstí jsem naplněn vztekem a zuřivostí. To při mém pohledu na hordy odduševnělých uniformovaných i neuniformovaných příslušníků "bezpečnosti". Opět se utvrzuji v mé nemožnosti "být trpělivý, klidný tzv. gándhiovský". Skřípu zuby a přicházím před orloj. "Šakra, kde jsou?"- rozhlížím se po celém prostřanství po nějaké spřízněné duši. Před orlojem stojí asi 50 - až 100 lidí. Ti tu jsou ovšem krze přísahu a náš orloj, který tu naše náměstí hyzdí už pěknou řádku let.

"Ahoj!" - "Ahoj!", tak přece jenom, první, a kterého jsem vůbec nečekal. V duchu mu děkuju a rychle se rozhlížím dále. Zahlídnu i manželky těch, na které si vždy naše "bezpečnost" před podobným výročí posvítí. Jsou to zlatý holky, zdravíme se prohodíme pár vět. Ale to už orloj odbíjí 12 hodin, kokrhá kohout a mě se sevře hrdlo. Mlasknu na prázdno a naposledy se rozhlížím, tak - KDO ZÁČNE? - turisté se baví orlojem, vůbec netuší, že právě teď mezi nimi je člověk trpící jak zvíře, jemuž strach nedovolí otevřít hubu a začít: "Kde domov máj ..." Kdyby alespon stál vedle mne někdo z mých přátel, který by mě podpořil pohledem, kývnutím. V davu, ale sám - to je konec! Ještě zahlídnu autobus, který tu je nachystán pro případný zásah, v okně radnice bachrona se zlatou plackou na krku. Jistě si právě mne ruce - a už nevnímám nic, lidé se rozcházejí. A já? Trošku zaslzím, ale jen trochu - musím být

přece nad věcí.

Nesnažím se ani s nikým konzultovat to, co se právě odehrálo. Skřípu zuby mnohem silněji, ale už ne skrz pohunky v zeleném, ale skrze ty hospodské hovnivály, ty mladé pány nad věcí, ty horlivé čtenáře samizdatů, ty moraváky, jež jezí raději do Prahy / i když alespon to /, tu zlatou mládež z posluchačren olomoucké university, skrze celou Olomouc.

Po cestě domů se proplétám davem šedi, která mřítí na fotbalový zápas. Opilí či zfetovaní patnáctiletí hoši chytají své protějšky za prsa a křičí: "Sigma!" a "Zaušte Baník!" - Bože, vzpomenu si na Hrabalovu Kouzelnou flétnu a přidám do kroku.

Ve svém pokoji zjišťuji, že mi z mé včerejší barevné mozaiky či palety zbylooramálo. Zůstala pouze šedá a černá. Šedá, ti, kteří pouze tlučou pantem - a nic. Černá, ti, co se raději zfetují. Chvilí o tom přemýšlím a docházím k tomu, že obojí přináší stejné pasivitu, beznaděj, lež, smotu, nespokojenost, primitivní emigraci, přetvářku před svými nejbližšími, nespolehlivost. Takže mi paleta sčerná v mžiku.

A já? - byl jsem na tom jak předcházející den ráno.

No, byl - fyzicky ano, te jistě.

V noci mě ještě postrašil sen, jak běhám v několikapatrové budově, kde sedí mnoho lidí s tupými výrazy a stejného oblečení.

To je vše. Ti co byli 28.10.89 na náměstí mohou být hrdí; ale ti drasí? Jenom ať si zkusí někdo předemnou pestěžovat - na poměry!

-1-

-25.X. 1989 na Václavském náměstí umožnily České děti těm praženům, kteří pohrdají s novou stokorunou si tuto směnit za stokorunu starou.

- Šéfdirigent České filharmonie - Neumann odmítl spolupráci s Československým rozhlasem a televizí, skrze e diskriminaci těch umělců, kteří podepsali Několik vět. /pozn.red. v soč. době podepsalo Několik vět 40 ti. občanů./

- 24.10.89 v Praze, kdy probíhaly rozsáhlé policejní persekuce StB proti pražským aktivistům / zatýkání před 28. 10 - se podařilo zakladateli Českých dětí - Petru Placákovi utéci po dramatické honičce.

pohyb - pohyb - pohyb - pohyb - pohyb - pohyb - pohyb - pohyb -

- NDR - Východní Berlín - demise vlády po téměř milionové demonstraci ve středu města. Rada ministrů NDR se na svém pondělním zasedání rozhodla kolektivně odstoupit. Oznámil to vládní mluvčí W.Meyer.

- Instrukce Českého výboru pro stranickou práci. Redukce veřejného vystupování signatářů Několik vět / pouze pro Sm kraj/: Kocáb, Rejzek, Merta, Hoffman, Daněk, Škoumal, Kubišová, Dědeček, Černý, Nováková, Plíhal, Vonková, Vodnanský, Oslzlý, Spirituál Kvintet, Káň, Šer, Lábus, OK Baná, Svěrák, Smoljak, Suchý, Bartoška, Jirásková, Sucharipa, Švehlík, Ernest, Hadrboleová, Heřmánek.

klid - klid - klid - klid - klid - klid - klid - klid - klid

Byl slunečný a příjemně vlhý den. To bylo patrný už po ránu. V troubě se pekla jehněčí kýta, která přijde ještě poměrně levně, když se žena dotázala, jestli poobědváme předtím nebo potom.

"Potom", odpověděl jsem a nařídil dětem, aby se převlíkly z pyjama do něčeho slušného, jestli teda chtějí jít se mnou. A děti se převlíkly, poněvadž se poměrně těšily v očekávání že zažijí něco vyjimečného, co ještě nezažily, co je tajemnou směsí něčeho slavnostního a dobrodružného, což se dá vyjádřit taky slovy "být přítom". Jejich fantazie byla podnícena poznámkami, který jsme se ženou pronášeli, "abychom na nic nezapomněli", a který nás taky tak trochu vzrušovaly. Manželka, který jsem začal říkat Anna, byla odsouzena zůstat doma, protože měla angínu, polykala penicilíny a byla uznána nemocnou, což ji vystavovalo nebezpečí náhodné kontroly, zda skutečně využívá plně výhod našeho zdravotnictví. "Děcka, musíte na slovo poslouchat," řekla, "Kdyby se valil dav lidí, tak se postavíte co nejrychleji ke zdi a zalezete do nějakého výklenku", poznamenal jsem já, vědom si své odpovědnosti a dávaje najevo, že počítám se vším. "Možná nás zbijou nebo postříkají z vedních děl... taky tam můžou mít psy."

"Kdyby to bylo nějaký divoký, tak se děcka radši vracte. Třeba kdyby Toníka sbalili...", Anna mi při týchle příležitosti zase začala říkat Toníku. Nejmladší dítě, který mělo teprve pět let a zůstávalo s maminkou doma "aby jí hlídalo", se začalo k Anně výrazně tultit, čímž vyjadřovalo svoje obavy o nás, kteří odcházejí do prosluněného města.

Dostali jsme políbení na rozloučenou, od Anny pouze na čelo, protože má tu angínu a vyrazili, abychom přítom byli. Cestou jsem vyprávěl dětem o tom, proč se 28. říjen slaví a jak je nevkusný a darebácký pořádat v tento den vojenský přehlídky, ale jak to na druhý straně dokumentuje to, v čem jsme zatím nucený žít. Ze ti, kteří jsou u nás u moci, se bojí čehokoliv spontánního, co nemají pod kontrolou od samého počátku a tak se obklopují vojáky, policajty / tedy příslušníky veřejné nebezpečnosti/, tajnými, kteří kontrolují i ty vojáky a příslušníky a tajnými, kteří kontrolují ty tajný a ještě vyššími tajnými, kteří kontrolují všechny ostatní i sebe navzájem. A ti mocní mají ještě pořád strach, a protože mají velké strach, musejí demonstrovat svojí sílu, aby ten strach v sobě potlačili a té své síle mohli sami aspon trochu věřit. Dětem jsem řekl: "Ruce". A děti se mně poslušně chytily, každý za jednu ruku. Policajt s pomocníkem v kožené bundě dbali na to, aby na náměstí Míru neproniklo žádné motorové vozidlo, které není džípem nebo obrněným transportérem. Když jsme procházeli kolem této bdící dvojice, měli jsme pocit, že jdeme někam, kam bychom neměli. Pokračovali jsme a drželi se za ruce.

Na nám. Míru se měla uskutečnit tzv. vojenská přísaha, aby se tak zadrželo spontánním oslavám výročí vzniku republiky. Geniální nápad, který měli soudruzi v centru, a který naši periferní soudruzi uvědoměle následovali. Hořinu před začátkem této ukázky bojové techniky a bojového odhodlání se měli sejít ti, kteří chtějí státní svátek oslavit beze zbraní, bez uniforem a bez sborového vyrážení militaristických slibů, čili ti, kterých se bojí ti, kteří mají ty vojáky, policajty, tajný, vyšší a nejvyšší tajný. Blížila se dvanáctá hodina a my jsme se blížili k tomu náměstí Míru. Děti měly rozšířené oči a udiveně se rozhlížely kolem sebe. Polohlasem jsem je upozornil na skupinku asi pěti policajtů, kteří postávali na prvním rohu. Za opaskem měli obušky, pistole a něžně cinkající stříbrná pouta, která děti znaly zatím pouze z detektivek a z pořadu "Maják", kde byla nasazována vrahům a násilníkům.

Řekl jsem dětem, který se mě ochotně držely, že se zatím jen tak projdeme a porozhlédnem po výlohách obchodů. Prohlížení výkladních skříní obchodů jsem považoval za poměrně nezávadný a neprovokativní chování. Děti pochopily, že je třeba nenápadně vyčkat, co se bude dít dál, takže společně se mnou obdivovaly bramboříky, gramofonové desky s Gottem a Moravankou, kožichy, konfekční saka a nabídku čedoku na dovolenou v Beskydech. Přes všechna tato lákadla byly děti občas záujaty více cinkajícími pouty, houpajícími se pendrekami a přísnými pohledy příslušníků - policajtů, kteří před každou výlohou, na každém rohu postávali a rovněž čekali. Občas, aby si ukrátili dlouhou chvíli, pročítali občanské průkazy osob, který jim připadaly jako podezřelé. Nižší tajní zatím odpočívali ve dvojicích či trojicích a mlčky prázdným zrakem kroužili po náměstí, kde probíhaly poslední přípravy na defilé lokální komunistické moci.

Došli jsme k orloji, na kterém začali defilovat zedníci, kováři, zemědělci a pracující inteligence. Celou tu parádu pak odkokrhla zlatá kohout / jako jediný pozůstatek buržoázní ideologie v rámci ideově dokonale přestavěného mamutího chronometru/.

Stáli jsme uprostřed náměstí a čekali, co se bude dít, čekali. Jsme na nějaký impuls, ke kterému bychom se přidali. Kolem se trousili lidé v malých skupinkách nebo osamoceně. Začal jsem pocítovat určitý pocit viny vůči dětem, který byly zvědavé na to, jaký to je "být přítom". "Víte co, oslavíme to tím, že se spolu tiše projdeme kolem radnice", pronesl jsem tiše.

"Podívej, tam mají ty psy", upozornil syn, když jsme se otočili k Ostružnické ulici, která byla zatarasena policejním autobusem s ostravskou značkou. Takže už viděly obušky, pouta, a teď i psy po boku psůvodů.

Obešli jsme radnici, z jejichž oken vyukovaly hlavy dalších tajných /zřejmě těch vyšších/ a posadili se na okraj betonových krychlí, ze kterých vyrůstaly okrasné podzimní květy. Podzimní slunce hrálo a my jsme si jen tak pro sebe rozdělovali korzující občany na rodiče vojáků, tajný, náhodný "olemjdu" a ty, kteří přišly jako my, aby oslavili státní svátek a čekají na nějaký impuls, aby mohli vyjít ze svojí anonymity a "být přítom". Na renesanční radnici bylo přidrážované heslo / červený sukno jako podklad - tak jak to má být/: "BEZ VRŠR BY NEBYLO SVOBODNÉHO ČESKOSLOVENSKA".

Krátké, ale úderné, ocenil jsem v duchu. Uvažoval jsem, zda mám nesmyslnost tohoto hesla vysvětlit dětem, který sledovaly vojáky natahující pod vedením svých velitelů umělohmotné pásy potíštěné opakujícím se modrým nápisem "pasterilizované mléko ... mezi lampami pouličního osvětlení, aby oddělili lidi na chodníku od tribuny a středu náměstí, kde jsme mezi květy v betonových krychlích seděli i my. "Raz, dva, raz, dva, ... Franto, dobrý...", ozývalo se z tlampačů u dřevěné tribuny stojící před budovou olomouckého divadla, kde Franta a spol. ještě naposledy prověřovali spolehlivost mikrofonů. Zazněl mohutný rachot, který upoutal pozornost příbuzných, náhodných i nás, když na náměstí Míru vyjížděly obrněné transportéry, aby zaujaly své místo mezi renesanční radnicí a dřevěnou normalizační tribunou s výrazným nápisem: "Tak přísaháme, který byl umístěn tak, aby byl dobře viditelný všem" pěšákům", kteří se měly zúčastnit ve vyrovnaných řadách tohoto demonstrativního obřadu. Byl to úplný text jejich vystupu a tady ho měli před sebou, aby snad něco nepopletli.

"Na co ještě čekáme?" zeptalo se jedno z dětí a obě na mě upřely tázavý pohled. Uvědomil jsem si, že je to ta správná otázka: Na co ještě čekáme?...

Bylo mi jasné, jak směšně by před tětma znělo, kdybych odpověděl, že čekáme na nějaký impuls. Asi by je zajímalo, proč se o nějaký impuls nepostaráme sami, že třeba ti ostatní taky čekají. Styděl jsem se před dětma přiznat, že mám vlastně taky strach z těch policajtů, tajných a supertajných. Že si nejsem jistý, kolik lidí, kteří postávali kolem nás, je ochotných přijmout ten impuls a opustit přidělenou ulitu. Že se bojím o ty své drobné výhody který plynou z mojí relativní loajality s tou šaškárnou kolem nás. Když jsem si to uvědomil, tak jsem dostal ještě jeden strach, který byl vlastně spíše úzkostí z toho, že takový obavy vlastně prožívá spousta těch, co čekají, že vlastně čekáme jeden na druhého.

"Pozor, přímo hled, pohov!", znělo nad náměstím Míru. Povel, který sobě nese všechny znaky demokracie zvané socialistickou.

"Děti, půjdeme domů, tohohle už se nezúčastníme."

"Kdož jsou Boží bojovníci...", znělo z tlampačů, když jsme opouštěli náměstí Míru.

"A táto, víš proč choděj policajti se psem?", zeptal se až příliš hlasitě syn.

"Ne."

"Víc hlav, víc rozumu..."

"...a zákona je-ho...", ale to už jsme mířili domů na jehněčí kýtu, která přijde ještě poměrně levně.

Lubomír

listopad - listopad - listopad - listopad - listopad - listopad

21.11.1694 se narodil Francois Marie Voltarie
 24.11.1864 se narodil Henri de Toulouse - Lautrec
 10.11.1759 se narodil Fridrich von Schiller
 21.11.1864 zemřel Ivan Andrejevič Krylov

Stane-li se kdy, že posvátná báseň,
 k níž zem i nebe přiložily ruku
 a kvůli níž jsem bloudil tolik roků,
 přemůže krutost, která vyhnala mě
 z krásného ovčince, kde spával jsem jak jehně,
 já, nepřítel dotírajících vlků,
 pak s jiným rounem a s jinácím hlasem
 se vrátím jako básník ...

/Dante Alighieri: Božská komedie/

25. listopad - 25. listopad - 25. listopad - 25. listopad - 25. listopad

25. listopadu v 8.00 hod. v katedrále sv. Víta v Praze bude sloužit slavnostní mši k svatořečení svaté Anežky Přemyslovný otec kardinál František Tomášek.

Přátelé.

V poslední době jsem obdržel stovky dopisů, v nichž mě i zcela neznámí lidé žádají, abych v případě dalšího uvěznění neohrožoval svůj život protestní hladovkou. Vzhledem k velkému počtu těchto hlasů se cítím povinen zveřejnit následující prohlášení.

Takzvaná nezávislá justice mne chce definitivně odsoudit k trestu odnětí svobody. Okolnosti celého případu jsou natolik známy, že není třeba jít do podrobností. V rozhodnutí soudu spatřuji jen další důkaz zvláště a bezpráví, které současná komunistická moc uplatňuje ve svém vztahu k občanům. Má životní zásada odporovat zlu vždy a všude mi proto velí, abych protestoval. A jediný protest, který člověku v bezprávném státě zbyl, je občanská neposlušnost. Z tohoto důvodu oznamuji, že se nehodlám podrobit rozsudku nelegitimních soudců, kteří odsozují nezávisle na důkazech a v rozporu jak s ústavou, tak i mezinárodními závazky této republiky. Jelikož nemám jiné východisko, odcházím do ilegality, ve které setrvám tak dlouho, dokud mi bude hrozit neoprávněné uvěznění.

Není mou vinou, že jsem nucen použít tento krajní postoj. Není mou vinou, že respektování základních práv a svobod člověka platí v této zemi stále jen na papíře. Odpovědnost za to padá jednoznačně na nynější mocenské orgány. Jsem však plně přesvědčen o tom, že probouzející se občanské vědomí československé společnosti se už nedá znovu uspat ani zvyšujícími se represemi. Touha po svobodě, spravedlnosti a budování vlastního štěstí je totiž tou nejzákladnější lidskou přirozeností a nelze ji nikdy natrvalo umrtvit. Jsem si jist, že ani mé současné postavení mi nebude bránit v aktivní práci ve prospěch skutečně svobodného a demokratického Československa.

11. října 1989

Váš Stanislav Devátý

Podrobně jsme o Stanislavu Devátém informovali v našem zářijovém čísle. Jeho prohlášení, které vám výše předkládáme, bylo zveřejněno bez přítomnosti Standy při odvolávacím řízení v Brně 11. října.

Solidaritou se Standovým činem můžete projevit buď přímo s obrácením se na státní, justiční orgány se žádostí o zrušení protizákoného rozsudku nebo na adresu matky Stanislava Devátého, která mu jistě vaše pozdravy odkáže. Ovšem až nastane příznivá doba.

Adresa : B o ž e n a D E V Á T Á

H l u b o k á 4145

psč: 760 01

G O T T W A L D O V

new's - new's - new's - new's - new's - new's - new's - new's

- při rozsáhlých demonstracích v NDR byly rozsáhle podepisovány prohlášení, jež nezouhlasila s brutálním zásahem čs. policie proti těm, kteří si chtěli 28.10.89 neformálně připomenout a oslavit vznik ČSR. - /10.10.89 - Svobodná Evropa/ na Václav. n. v Pze
- NSR - Bon počítá s 150 000 uprchlíky z NDR do konce letošního roku. - /radio: S.E-10.10.89/
- přes ČSSR uprchlo za první týden, kdy měli občané NDR volný průchod přes naše území 53 000 lidí. - /tamtéž/
- 10.10.89 odstoupil Todor Žižkov z postu 1. tajemníka KS, i z funkce prvního státníka, či prezidenta. Na jeho místo P.Mladenov.
- 10.10.89 NDR otevřelo hranice se SVĚTEM, platí "pouze" víza. V Berlínské zdi otevřeny 4 průchody plus několik dalších mimo. Vedení státu se nechalo slyšet, že obnoví i staré trasy metra spojující Východní Berlín s Západním Berlínem.

Dá se říci, že se všude něco děje. Akorát v našich zeměpisných šířkách NIC. Ale neklesejme na mysli, co by ste teprve říkali, kdyby vám některý z našich čelních představitelů prohlásil to, co řekl vůdce kubánského lidu Fidel Castro v lednu letošního roku: "Marxismus-leninismus, nebo SMRT!!!"

P.S. Mám pocit, že neví buď, co je smrt nebo Marx.-leninismus. Ale každopádně to je konstruktivní program pro zemi plnou pomerančů a slunce.

-1-

Chtěl jsem původně uvést následující dílko p. Hrabala ve stylu kritické recenze. Což si vzhledem k svému věku a "životním zkušenostem" netroufám. Spíš než následující stránky si zamýšlení a K R I T I K U zaslouží smutná přítomnost, o které p. Hrabal pojednává. Přítomnost se všemi důsledky schizofrenního jednání, atmosférou strachu, na které budujeme již 40 let. Přítomnost zmítaná obavami ne o sebe, o národ, ale celé lidstvo.

K O U Z E L N Á F L É T N A

B o h u m i l H r a b a l

Když někdy vstanu, když procitám z mrákot bolí mi celá místnost, celá má cimra, bolí mi pohled z okna, děti jdou do školy, lidé jdou nakupovat, každý ví, kam má jít, jen já nevím kam bych šel, tupě se oblékám, vrávorám, poskakují po jedné nohavici, když si natáhnou kalhoty, jdu a holím se strojkem, už kolik let, když se holím, tak se na sebe nedívám do zrcadla, holím se potmě anebo zaroh, sedím na židli na chodbičce a zástrčka je v koupelně, už se na sebe nerad dívám; sám se lekám svého pohledu v koupelně, bolí mne už i můj vlastní pohled, v očích zahlédnu včerejší opilství, už ani nesnídám a když tak kávičku a cigaretu, tak sedím u stolu, někdy se mi prolemí ruce a

D Ě K U J E M E - D Ě K U J E M E - D Ě K U J E M E - D Ě K

Děkujeme těm, kteří přispěli manželům Hochmanovým sbírkou, jež jsme uveřejnili v zářijovém č. Doposavad částka činí 80 000 Kčs. Mimo peníze ze zahraničí.

několikrát si opakuji, Hrabale, Hrabale, Bohumile Hrabale, tak jsi se uvítěl, dosáhl jsi vrcholu prázdnoty, jak te učil můj Lao c, dosáhl jsem prázdnoty a všechno mi bolí, bolí mne i cesta k autobusu, bolí mi i celý ten autobus, sklápím provinile oči, bojím se lidem podívat do očí, někdy křížím dlaně a nastavuji zápěstí, nabízím ruce, aby mne lidé zatklí a předvedli k esenbákům, protože mám pocit i z té mé už nehlučné samoty, protože mne bolí nejen eskalátor, který mne unáší do pekel dolů, bolí mne i pohledy lidí, stoupajících vzhůru, každý má kam jít, zatím co já jsem dosáhl vrcholu prázdnoty a nevím kam bych šel. Víím te, ale nakonec mne zachranují ty moje děti, kočičky v lese, které na mne čekají, jsou to mé děti, tak jedu podzemní dráhou, ale i ta podzemní dráha mne bojí, lidé stoupají vzhůru, zatímco jini, a já jsem s nimi, sestupují na místě, eskalátorem dolů, pak zase stoupám vzhůru po schodech, tam v bufáčku na Florenci provinile kupuji čtyři kuřecí grilovaná prsa a provinile platím a vidím, jak se mi třesou ruce, protože kupuji kuřata kočkám, zatímco tam někde v Africe hladoví děti. Bolí mne i ten bufáček na Florenci i ta živá ulice, křížují se v protisměrech nákladáky a osobní auta, každý tenkdo řídí, ví kam má jet, jediný já to nevím, i když tam někde v lese na mne čekají moje poslední naděje, poslední důvod k životu, kočičky, které trnou hrůzou, co kdybich nepřijel, co by bylo s nimi, kdo by jim dal najíst, kdo by je pohladil, protože ty kočkenky mne milují, zatímco mne bolí už nejen ta moje ložnička, mne bolí už celý město, ve kterém žiju, bolí mne už celý svět, protože nad ránem ke mně přicházejí bytosti, které neznám, ale naopak, které zvolna ale jistě vystupují po eskalátoru mé duše, zaostřují se nejen jejich tváře, ale jisté děsivé události, tak jako portrét, tak jako film, dokumentární film o tom, nejen jak jsem kdy miloval k zbláznění, ale jak jsem i zklamal. Tak ten vnitřní monolog pokračuje, ne, už nehovořím sám se sebou, ale tak jako před vyšetřujícím soudcem jsem vyslýchán, všechno co jsem kdy řekl, všechno co jsem kdy udělal, všechno je nůstále proti mně, od této chvíle nať jsem byl nucen si myslet, všechno je proti mně. Kolikrát tak kráčím na červenou, kolikrát jdu skrze proud aut, ale ať zadumán, doprovází mne anděl strážný, můj andělíček strážný, protože chce ten můj anděl, abych ještě byl na světě, abych se dobral svého dna, abych sestoupil ještě o jedno patro níž, tam kde je posle dní dno výčitek, proto mi bolí celý svět a bolí mne i ten můj anděl, kolikrát jsem chtěl skočit z pátého patra, z toho mého bytu, kde mne bolí každá cimra, ale vždycky anděl mi v posle dní chvíli zachrání, stáhne mi tak, jak chtěl z pátého patra skočit můj doktor Franz Kafka, tam z Maison Oppelt, kam se vchází ze Staromáku, ale pan doktor by dopadl za roh do Pařížské, taky ho asi bolel svět a bolel jej jeho život, tak jak chtěl taky z pátého patra skočit Malt Laurid Brigg, taky jej bolel v Paříži svět. Taky Brigga bolel celý svět, Reiner Maria Rilkeho taky.

Uvítěl jsem se, dosáhl jsem vrcholu prázdnoty. Teďka to mám, co jsem si nadrobil, je tačy. Konstantin Biebl skočil z okna, napřed ale si, a to bylo dávno před tím, nechal namalovat od Stýrského obraz, muže padajícího pozpátku z okna, jako když obrátíš stránku. Tak. A tatínek Arthura Schopenhauera skončil sebevraždou taky. A Seneca v Salamance taky. Ale já už z okna skákať nebudu, můj strážný anděl mi to nerezmluvil, ale pošeptal mi, že ten, který mi daroval vrcholek prázdnoty, mi řekl, že by to bylo málo odejít tak příliš lehce, já si to, že mi bolí celý svět, musím znovu prožít tak, jako poslední čínský císař, kterýho nepopravili, ale dvanáct lež mu vyplachovali mozek tak, aby poznal to všechno, co udělal, aby se dopravil na vrcholu prázdnoty, ale aby se stal obyčejným člověkem, který chodí nakupovat tak jako druzí, aby se polidštil.

Tak jezdím každý den autobusem, to je moje objízdná zvědnice, jezdím jednou tam a ten samý den nazpátek, tak, jako jezdí tranveje a vlaky a letadlo, jednou tam a po potom zase nazpátek....

Tak sedím v autobuse, loupám housku, pak ještě druhou smetám drobečky z klína a myslím, na hospodu myslím, kde mi dávají opilci útržky svých vět, jako by žili jen pro mne, jako by to, co mi řekli, stárali jen pro mne, aby mne potěšili, nebo zranili... dobře vědí, že můj zápisníček nosím s sebou v hlavě... když se tak ptám, jak se vám žije?, jako by se pro mne nacvičili tu svoji básen, to svoje životní krédo Jak? Ráno sebevražda, dopoledne práce, v poledne oběd v kantýně, vočpoledne ještě tak trochu tý rachoty a pak už jen tady v Brčálce, Zelený laboratorii, a piju jedno pivo za druhým, jeden kousek, až ten poslední a tak až do večera... Střední den... ráno sebevražda... a tak dále... proč mi to říká, ten můj opilec, který jen na mne čeká, aby mi řekl...

Dnoska je mi jako by náletec, kterej byl... a jandy... Mám místo hlavy papinák ... Božo, Bokorška, Božku ... říká mi, abych jej vyslyšel a zapamatoval si to co mi řekl, navědycky ... a sedí dál, s rukama zalčenýma, nikdy si neuvléká širník, tak sedí jak poraněný holub ... a ano, já si vzpomínám, když leží na asfaltu zabítý holub, vždýcky než i její třeba přejela pneumatika, tak zůstal ležet ve svrti tak krásně, jako by se upravil pro můj pohled, tak jako Utonulá ze Seiny ...

Tak sedím v té mé pořízané spovědnici a musím domyslet obrazy, které mne navštěvují, které jsem slyšel vyprávět a najednou, aby mi ještě víc bolela ta moje místnost kde spím, ať bolel mne celý svět ... Tam někde v německu, tam u jezera v městě, každý večer vzletěla hořící labuť a až uhořela, padla do hladiny, oběsné byli zděšeni, pak nastražili hlídky a chytili mladého muže, který na housku přilákal další, polil ji lahví benzínu a pak zapálil a kochel se do noci vzletnuvší hořící labutí ... a když jej chytili, tak to byl mladík, který na obranu řekl, že byl inspirován Salvátorem Dalí, že hořící žirafa, kterou namaloval, jej plašila za noci tak, že jej bolela místnost, kde snil o hořící žirafě, o metodě paranoickokritické Salvátora Dalí, chtěl v zoologické zahrádě polít žirafu a její hořící hřívu, ale nedosáhl tak vysoko a tak si zavolal přítulnou labuť a když hořící vzletěla, viděl až nahoru do zenitu než padla, viděl hořící žirafu Salvátora Dalí a tak jej přestalo bolet svět, aniž by věděl, že ten obraz mne zasáhne tak, jako hladinu rybníka, kam se pádem letí zchladit ta krásná kdysi labuť ...

Tak sedím v autobuse, cestu znám zpaměti tak, šše i když zavřu oči, tak vím, tělem cítím, podle asfaltky a dlažby vím, kde jsem, už podle šaltování řidiče uhádu, do které zatečky vjíždíme, už podle šlapnutí na brzdě vím, co mému autobusu na cestě hrozí ... A proto mi bolí i ten pokojík v mé hlavě, o té labuti jsem slyšel, ale o té žirafě hořící a metodě paranoickokritické jsem si domyslel, ne že bych chtěl, ale já mám takové myšlení, že to sem tam přiskočí, toce jsem slyšel, to všechno mi je málo, ale musím to domyslet, protože to patří k tomu mému zaměstnání, které jsem si zvolil, ale které mi bylo vnuceno, z kterého jsem se kdysi těšil, dokud jsem byl silný, tak jsem se mohl z toho radovat, čím jsem to poctěn, tou vážnou hrou, které se ale teď děsím tak, jako jsem býval pyšný na to, že jsem pil i když mi to nechtělo, že jsem byl chuligán tak jako děsním, o kterém jsem se nedomyšlil, že umřel mlád, já teď už budu mít pětasedmdesát let ... a že teď jsem sám proti sobě, protože jsem se uvítěsil, když jsem dosáhl kludné samoty ... prázdnoty, ve které se ale zrcadlí a ozvučují všechny bolesti světa, i když se častokrát zaklí-

nám veršem jeseninovým ... demů se navrátím, radostí cizí se potěším v zelený podvečer pod voknem se jim tam oběsím ...

Bohové opustili tuto zemi, odešli i antičtí hrdinové, Hérakles i Pro métheus ... moje žena odešla raději, zrovna tak i Perla, dcera rabína z Bratislavi ta která mne milovala a já ji, protože se tolik podobala mé Pipsi, tuto neděli jsem zažil podvečer, kde zapadalo krvavé slunce nad Prahou a skořicová oblaka před západem věštila, že přijde víchř, Staroměstské náměstí bylo uzavřeno žlutými obrovskými auty s mřížovanými ploty a nápísem VB a v Kaprovice stříkala vodní děla a smetala chodce pod auta, ve výklenku se vzpomínávali lidé, kteří před chvílí byli bití, francouzská berlička a osmdesátiletá stařena, která volala: Kdo mi zaplatí ten promáčený skvostný můj kožíšek? Skupina členů milice stála před Umprum a dožadovala se vstupu, okna Umprum byla rozsvícena, mihalý se tam postavy žáků, protože dvakrát do roka slavili dva dny závěr, jednou teď v pololetí, podruhé na konci roku ... mladý muž přišel s klíčem, milicionáři se dožadovali, aby jim odemknul, ale mladý muž asistent pravil tohle že je akademická půda kam nikde nesmí, milicionář řekl, že všechny milicionáře tam vpustit musí, protože před chvílí tam vešli tři muži maskovaní kápími jen s otvory pro oči, ale mladý asistent řekl, že sám prohlídne Umprum a výsledek svého šetření jim sdělí, vešel a zamčel za sebou ... a zatím v podchodech metra plakali lidé ne dojetím, ale slzným plynem, policie v ulicích zatýkala ty kteří byli promáčení a já jsem nešel do Brčálky, protože tam bylo z technických důvodů zavřeno, tak jsem seděl u OTTů, u vedlejších stolů přisedl mladý muž v zeleném svetru, pak přišli tři a posadili se za mne a náš stůla byli to také do bund a barevných svetřů přestrojení a tak konejice službu mladí policisté a vypadali jako fotbalisté, a podle očí jsme se očichali a já jsem se bál a němrajkajícima očima jsem zíral do samotného srdce tišiny a ticha, protože Bohové opustili tento svět a toto město, tento nedělní večer jsem dosáhl té pravé hlučné samoty a vrchole prázdnoty, dosáhl jsem konečného neklidu, tam dospěl Kierkegaard a Friedrich Nietzsche. Tolikrát jsem chtěl skočit z okna pátého patra, kde bydlím, ne pro tohle, ale pro to, že jsem dlouho viděl umírat moji Pipsi, moji ženu, které se tolik podobala Perla, ale když jsem se dočetl, že Kafka chtěl skočit z pátého patra tam, kde bydlel, Maison Oppelt, velko obchod s vínem, který skladoval pod Staromákem na sedumset tisíc lahví vzácných vín, když jsem se dočetl, že Malt Laurid Brigg taky bydlel v Paříži v pátém patře, když jsem se o těch pátých patrech dozvěděl, odložil jsem ten svůj skok z okna a kdybych měl sílu, tak bych si koupil kanystr benzínu a podpálil se taky, ale já se bojím já j nejsem statečný, já nejsem jako Mucius Acaevola, ten mladík, který si upálil levici před zděšenýma očima svých nepřátel, s poznámkou, takových jako já je v Římě na tisíc, ale já mám strach a konec konců, já se rád bojím, jsa pln konečného neklidu tak, jak Kierkegaard, tak jako Nietzsche, já, který mám plné oči slz a jsem zmáčený, tak jako ti, kteří vlastněma očima ochutnali slzný plyn, vlastním tělem naráz proudů vodního děla, dík, fantazii a vlastnímu hmatovému prožitku, který tělem i duší okusili jiný ...

Tuhle nedělní jsem ale i pochopil, proč jsem před dvaceti lety, když mi mí čtenáři podkládali moje knihy k podpisu, proč jsem střídavě vpisoval, dvě lokality ... U Zlatého tygra nebo InnGallicien ... už před těmi dvaceti lety jsem si všiml, že lidé začínají mít posunuté oko tak, jak je mívali básynové rabína z Belzu a židé vůbec ...

Když jsem v pondělí přijel do Prahy z Kerska, když jsem vystoupil u Muzea ve čtvrti na čtyřm, viděl jsem sochu svatého Václava, tyčící se jako hrozba v plné zbroji, kolem něj se zády k jeho hřebci ostražitě procházeli esenbáci, mladí lidé se sta-

ženými kabáty mocným faldem na zádech, aby tím víc vynikla jejich hrud, viděl jsem proudící kó lidi kolem těch, kteří stáli na obrubnicích chodníků a zírali tam na to místo, kam chtěli položit kytice ti, kterým to bylo ne zakázáno, ale ne dovoleno, a protějšího chodníku se ozývalo hvízdání na prsty, viděl jsem, jak vlastně na chodnicích a obrubách stojí i takoví esenbáci, jako ti, kteří vzdávali svatému Václavovi nežádoucí ochranu a pomoc, viděl jsem, jak toho, piště esenbák advádí skra dav do průjezdu ... ale já jsem už nepotřeboval slzný plyn, já jsem tiše plakal nad tím, že asi opravdu Bohové opustili tento svět a odešel Hérakles a odešel i Prométheus, že odešli ty síly, na kterých se otáčel svět, že tady jako poslední zůstal hořící ne keř, ale mladý student, který tu chvíli upálení byl tam, který byl. Já, kdybych byl tu chvíli s ním, tak já bych jež na kolenu prosil, aby hořel, ale jinak, aby hořel slovem, které by se mohlo stát tělem, které by pomohlo těm ještě nehořícím a když tak hořícím duchem a v duchu. Ale stalo se. Pane, můžeš-li odvrát ode mne tento kalich ... i Kristus nechtěl na kříž být vbit. Ale nakonec se stalo tak, jak se stalo, tak jako v Praze sirka, kterou se zapaluje dětský ohýnek nebo cigareta, ta sirka vznala všechno to smrtelné, co na člověku je a ponechala pouze vzpomínku, kterou se zapalují ti, kteří i dnes protestují proti tomu, aby v téhle zemi byla cizí vojska. A tak jsem kráčel se skloněnou hlavou, a náhle mi došlo, že jsem paktal zase vzhůru stoupající dívčí ruce, sepnuté tak, aby neporanily v prstech křehké kytičky mombrecií i karafiátů, a viděl jsem, že nad těmi kyticemi jsou oči mladých žen, rozšířené tak, jako by šli k přijímání nebo na koncert Bachových mší, vrátil jsem se s jednou tou kytičkou, zůstala stát tam na chodníku u svatého Václava a sledována očima diváků přešla jízdni dráhu, chvíli zaváhala, dokonce se zastavila, ale mladý esenbák mírným pohybem ruky ji převedl na druhý chodník. A to bylo po půl čtvrté a potom dole u Koruny seděla skupina panáků, zrovna tak mladý esenbák třesoucími se prsty listoval v občance jednoho z nich, na odpočívadle měli nástroje ve futrálech a byli to pankáči, ale vyzařoval jim z očí úsměv a klid, a já jsem se styděl, že jsem dosáhl vrcholu prázdnoty a hlučné samoty, že jsem dosáhl "konečného neklidu" a že už nejsem k ničemu, že kdybych dostal nějakou cenu, nějaké vyznamenání za literaturu, že kdybych byl charakter, že upálím aspon ten papír, na kterém je potvrzeno, kdo nejsem, protože kdybych byl ten, za kterého se mám a za kterého mne mají mí čtenáři, tak bych tam nahoře vzal něžně z ruky té dívky tu její chvějící se kytičku a položil ji pod kopí svatého Václava ... ale já vím, že na tohle už nemám, že tedy po zásluze bych byl odměněn tím, že by mně vodní dělo přerazilo páteř a ostrá jehlice slzného plynu mi vyrvala oči, tak jako si je osudem zdrcený Oidipus rex vytrhl z očních důlků ...

Ale jak laciné to je, pane Hrabale, říci to co Heidegger, že Bohové už opustili tento svět, že odešel i Hérakles, i Prométheus, krásně se to poslouchá, pane Hrabale, ale takové obsahy takových vět jsou za korunu šedesát deset dekagramů tlačenky, protože mladý student filosofie, pane Heidegger, dokázal, že staří Bohové snad umřeli, ale že se radí bohové noví, kteří musí zaolatit tak, třeba jen jako uříznuté ucho Vincenta van Gogha, který nepotřeboval mýtů a přesto svým dílem zprůhlednil ten viditelný svět ...

Vlastně co se to tady v tom městě stalo za ty dva dny? Myslím, že to byly ozbrojené síly policie a milice, které, hrubým způsobem se vměšovaly do záležitostí mladých lidí, kteří si vytvořili mythus svého světce, myslím, že to byly ozbrojené síly, které si osobují právo vykročit z meze nutné obrany proti lidem, kteří nepoužili ani střelné zbraně, ani kamene,

ani klacků, kteří měli s sebou jen slova a píšťalku ze dvou prstů, kteří měli s sebou dětátko v kočárku, ani ne tak, jako Odysseovi, který oral, položili do brázdy jeho synka, aby je a mocní donutili, aby se zúčastnil trojské války ...

Ale co? Oči se vyplaví slzami a ohtal je účinnější než slzný plyn, šaty se usuší nebo koupí nové, zajištění mladí lidé nakonec budou propuštěni, život vrkne nazpátek do starých kolejí ... Ale opravdu, pane Hrabale, nazpátek do starých kolejí? Kdepak! Ti mladí lidé, kteří se zúčastnili skutečně a nebo i duchem a v duchu, to už je jistá angažovanost, ten jistý akt solidarity a to jisté přitakání jistému Dobru, které nakonec musí být splatno v budoucnosti ...

A tak jsem seděl u Zlatého tygra, přemíšlel jsem jako vždycky, kdyby mne bohové měli rádi, tak bych zhebnul při skle-
nici piva, seděl jsem a naslouchal detailům toho velkého pondělí a velké Neděle, ty zprávy přednáščné planoucím očima mi vytvořily velký koberec, který už nemůže být odvolán ani zapálen, protože obsahy se staly a byly vyšity skutečností, a to, co se stalo, to už se nedá odestát. Tak jsem snil u Zlatého tygra o své smrti, těch mých pár piv, dnemka jsem jich vypil šest, a všechno to, co jsem slyšel a čemu jsem naslouchal, všechno se vymklo ze svých čepů a já jsem slyšel jen lidský hovor, který mi nedával smyslu, atak jsem zaplatil, pak mi darovali ještě jedno pivo a pak jsem vyšel do noci, zvedl hlavu a jalo vždycky jsem se díval na nebe, tam na nebe svatého Jiljí, bude studená noc a hvězdy, a takhle šikmo z mého oka v patém patře uvidím dnes večer srpek měsíce, a tak jsem šel a Pařížská třída už byla tichá, projel esenbácký vůz, tichounce zastavil, vystoupil příslušník a za stěrače aut tichounce kladl předvolání těm, kteří stáli tam, kde je stání zakázáno, pak tichounce reflektory zahnilily k Maison Oppelt, odkud z pátého patra chtěl skočit Franz Kafka, a já jsem stál pak na Staromáku sám, nikdo nešel, posadil jsem se na první lavičku a zasnul ... proti mně se tyčil pomník Mistra Jana Husa, toho, kterého když upalovali, tak stařenka přinesla trošku roští, aby Jan Hus líp hořel, ten pomník byl uprostřed náměstí a ve tmách, zatímco tam Kinského palác a jeho stěny a celá ta východní stěna náměstí zářila, osvětlována prudkými sodíkovými lampami tak, že růžové a béžové stěny paláců a domů dávaly vyniknout černé silueta pomníku, a já jsem seděl sám, mladík vyskočil na lavičky a přeskakoval po sedadlech z jedné té lavičky na druhou, a ze srdce Staromáku se ozval tichý hlas flétny, tichounký a přece tak naléhavý hlas flétny, jako by tryskal ze samoty, z pastviny, z osamělého jezera, ten hlas flétny byl dojmavý právě sám sebou a potom tím, že před několika hodinami odtud odjela poslední auta se slznými plyny a vodními děli, poslední auta s vlčáky, těmi krásnými německými ovčáky, kteří jistě teď už jsou ve svých koticích po namahavé neděli a pondělí ... ale tady na Staromáku zazníval ze srdce pomníku hlas flétny tak až jsem se polekal, zvedl jsem se, zvedl ruku, natočil hlavu ... ano, ten hlas flétny stoupal a rozšiřoval se náměstím kolem dokola z těch křovisek, nad kterými se tyčí secha Mistra Jana Husa, z těch konifer, které ani v zimě neuvadají, stoupal hlas flétny, několik chodců přešlo, jejich hlas byl silný prázdnotou náměstí, ale nikdo se nezastavil, diagonálami přešly kročeje z železné do Pařížské, z Dlouhé do Melantrišky a potom hlas flétny ustal, bylo ticho k prasknutí jak přepjatá struna a já jsem viděl, jak jsem po obrubníku kolem Jana Husa se rozhrnuly větvičky a kdosi vyskočil na dláždění, které ve druhém plánu zářilo osvětlenými stěnami a potom jsem viděl, jak z černého pomníku se oddělila druhá postava a před sebou držela dětský kočárek a z černé tmi pomníku teď do prudkého světla u bývalé lékárny U Jednorožce vešla mladá žena s mladým mužem a

tlačili před sebou kočárek, na kterém snad ležela ta kouzelná flétna, a já, protože jsem literát, zadíval jsem se do okna v prvním patře bývalé lékárny a vzpomenu si, že tady měla salon paní Berta Fanta, salon, na kterém se účastnili za Rakouska hovorů Franz Kafka, Albert Einstein, Rudolf Steiner, Max Brod a polští básníci ... a dětský kouzelný kočárek zahnul na Královskou cestu, z Pařížské zahýbal taxík, zvednutím ruky jsem zastavil jeho osvětlenou čelenku ... a když jsem se posadil, uvědomil jsem si, že ta kouzelná flétna zněla přesně z těch míst, kde se odvíjí vertikální poselství ...
 věřím, že vláda lidu věcí tvých se opět navrátí do rukou Tvých.

P.S. A doma jsem si nalistoval závěr třetí kapitoly T.S.Eliota
 Pusté země a četl jsem jej z pátého poschodí, měsíce ...
 Hořící, hořící, hořící, hořící. Ó, pane, ty mne rveš;
 o pane, ty rveš ... hořící.
 A v poznámkách jsem našel, že tento text je z Kázání ohně
 ... který sepsal Buddha.

Kersko, úterý 17. ledna 1989

-1-

...

představujeme - představujeme - představujeme - představujeme -

Má vlasti nenáviděná a krutá,
 v níž k věčné hanbě tolikrát
 bratříčkovala se tma a knuta
 a s nimi pochlebňák a kat!

Rodilas věrné pecivály
 a zároveň jsi kladla past
 těm, co tě po zákonu milovali,
 ale nechtěli

prodávat se a krást.
 Netrap bázlivé vinou a hanou.
 Proč umlkli tví slavíci?
 Proč po pohaněných křížích kanou
 tvé slzy,

vlasti plačící?
 Zdá se mi o těch, kteréš hřeby
 připila na kříž.

Brzo i já
 půjdu jejich cestou k tvému nebi
 nebo peklu,

vlasti drahá a strašlivá!
 Jsi hrozná pout a dvojaká stěna,
 v níž je úmorně i sladko.
 Zbídačelá a zhanobená,
 požehnej mi,

Macecho-Matko!

Jejich obětní prapor vidíš vlát,
 smáčený krví.
 Prorokuj mor, prorokuj hlad,
 nehnou se brvy...

Chtěla bys vědět, jaký nový kraj
 zítra překvapí tě?
 Kasendra mlčí, nalévá ti čaj,
 navléká nitě.

Mlčí, když spíš a když se probudíš,
 má klubko v klíně
 a ráno na čele ti dělá kříž,
 nemá přítelkyně.

Tvůj prapor smrti nemá nach - i tak
 už pomalu vzlétá.

Jsi ještě mladá, ale pro Gulak
 máš správná léta.

Chtěli bychom v krátkosti čtenářům představit jednoho z animátorů KULPa a organizátora resp. spoluorganizátora hromadné modlitby za propuštění p. Navrátila z psychiatrické léčebny. / viz podrobnosti v minulém čísle /

Konzum: V posledním č. Velehradu se čtenáři mohli seznámit s novou iniciativou, dá se tvoje iniciativa nazývat vůbec iniciativou ?

Tomáš Kopřiva: Ve slovníku cizích slov je slovo "iniciativa" vysvětleno jako podnět, první krok. V tomto smyslu tedy o iniciativu určitě jde. V jiném smyslu se iniciativa chápe v protikladu k pasivitě, nečinnosti a také v tomto smyslu chápeme naši činnost jako iniciativu.

Konzum: Z jakého popudu vůbec vznikla ?

Tomáš: KULP vznikla z diskuzí kolem pojmů politika, lidská práva vsteh křesťana a politiky v křesťanských kruzích. Tehdy jsme zjistili, že těmto pojmům se podsouvají různé výklady, převážně v tom smyslu, že by křesťan měl působit mimo okruh občanského - politického života, lidská práva byla zužována na svobodu náboženskou a to /v extrémních výkladech/ na právo pouze vykonávat bohoslužby. Přitom si nositelé těchto myšlenek neuvědomovali, že vlastně interpretují výklad KSČ a StB, jako výsledek propagandy vládnoucí hezky byrokratů a stalinistů. Svým působením bychom chtěli navrátit původní řecký a posléze křesťanský /až po reneanci/ výklad politiky jako služby obci, spoluobčanům. Oblast lidských práv chceme chápat celostně, bez úzkého preferování některých práv či svobod. Ve zřejmém protikladu k předchozí větě však vidíme jeden úsek života, který nazírán z našeho křesťanského pohledu si zaslouhuje zvláštní pozornosti, je to oblast rodinného života s právem dítěte na život v úplně rodině a s právy nenarozených dětí na život, což jsou práva překračující běžný výčet lidských práv vycházející z mimokřesťanských pozic

Konzum: Není náhodou jeden z důvodů, že by jste nabyli přesvědčení o VONSu /Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných/ že 100 % -ně neplní své poslání, ke kterému se původně zavázal ? Nebo spíše nemůže VONS podle vás pokrýt takové množství případů, které se u nás vyskytují ?

Tomáš: VONS podle mého názoru plní své poslání velice dobře, pokud chápeme jeho smysl v obhajobě soudně stíhaných a perzekuovaných spoluobčanů a v upozorňování na nezákonné praktiky bezpečnosti, prokuratury a soudů. Ovšem pronásledování se děje nejen touto cestou, ale i šikanováním v zaměstnání, ve školách atd. Tyto případy chce řešit iniciativa sociální obrany. KULP se nezříká odpovědnosti ani v jedné oblasti, o kterých jsem gluvil, samozřejmě se chceme zastávat utiskovaných a upozorňovat na případy zvláště a násilí, ale svůj hlavní úkol vidíme v prevenci. Jak tomu rozumět ? Chceme v křesťanských kruzích probouzet politické-občanské myšlení a vychovávat z křesťanů zastánce lidských a občanských práv, proměnit je z pasivních trpíte-

lů" na aktivní strůjce a podněcovatele hodnotného života nejen svého, ale hlavně ostatních /a zde použijí biblického slova, které to, myslím, nejlépe vystihuje/, bližních.

Konzum: Každopádně jsme nejen my /redakce/, ale i mnoho našich přátel, potěšeni že konečně něco rozumného vzešlo na Moravě a ještě ke všemu z křesťanského prostředí. Velice kladně se hodnotí vaše ochota spolupracovat s nevěřícími. Neobáváte se, že díky tomuto kroku může dojít jak k rozkolu v činnosti, tak struktuře organizace ?

Tomáš: Ne nemyslím. Člověk který se snaží žít a myslet opravdu demokraticky / a za takové se členové KULP pokládají/ se nemusí bát střetu s jiným, protikladným nebo nesouhlasným postojem či názorem. Výměna myšlenek a názorů ještě nikdy žádné demokraticky smýšlející hnutí neoslabilo, toho se bojí jen systémy a lidé totalitní.

Konzum: Vůbec si myslím, že tahle otázka spolupráce by si za sebou sloužila větší pozornosti. /Křesťané - nevěřící/, Co se týče Olomouce, mám pocit, jakoby věřícím chyběl vůbec zájem o dění v naší zemi, pouze když jde čistě o jejich zájmy či lidi, naplní náměstí v mžiku, ale ostatní ... Na druhé straně ostatní obyvatelé našeho města se jeví, že by zájem měli, ale chybí jim ta organizovanost, která je třeba u katolíků na vysoké úrovni. Co vy na to?

Tomáš: Na první polovinu tvé otázky jsem vlastně odpověděl, když ses ptal na vznik KULP, tady jen malé doplnění: malá občanská uvědomělost není jen výsadou křesťanů, ale u nás věřících se předpokládá menší míra strachu až zbabělosti a v tomto smyslu dávám špatný příklad nebo pohoršení svým spolupracovníkům, sousedům a podobně. To se týká té tzv. mlčící většiny. Chtěl bych ovšem zároveň připomenout, že například tady v Olomouci tvoří většinu aktivistů občanských iniciativ křesťané. K druhé půlce tvé otázky bych řekl, že občané Olomouce, jak křesťané, tak i ti "ostatní" mají možnost se do občanského života zapojit. Vždyť v Olomouci a okolí působí celá řada iniciativ, v nedálekém Lipníku bydlí dokonce jeden z mluvčích Charty 77 ing. Tomáš Hradílek, takže příčinu nezájmu a malého zapojení vidím trochu jinde : v nízké míře občanské kuráže.

Konzum: Kolik má vaše iniciativa v současnosti členů, je fakt, že se prosylchá o nezájmu vstupovat do vaší organizace? Myslíte si, že by prospěla větší propagace, proto jsme se také za sebou také rozjeli.

Tomáš: Jak se praví v Základním prohlášení, nechceme být organizací, ale volným společenstvím. Tedy konkrétně, nečiníme si nárok na masové členství, spíše upozorňujeme zájemce o činnost KULPu, že nestojíme "o papírové" příslušenství ke KULP, ale o aktivní činnost, být početně malého množství. V současnosti se ke KULP hlásí asi 20 lidí a několik desítek vyjádřilo s programem souhlas a sympatie.

Konzum: Můžeš přiblížit, čím se konkrétně nyní zabýváte, nebo jste zatím ve stadiu vzniku?

Tomáš: teď konkrétně má několik členů za sebou sérii přednášek a diskusí na téma křesťan a politika, další besedy se chystají. Další aktivisté se věnují činnosti kolem problematiky sexuální výchovy na školách, jak tuto otázku rozvířil časopis Vlasta.

Konzum: Co by vám nejvíce pomohlo, podle tebe?

Tomáš: Méně strachu a více ochoty k oběti, více pravdivosti vůči sobě i ostatním.

Konzum: Jakou cestu vidíš z konzumní společnosti?

Tomáš: Všeobecně platný recept nedám, jenom můžu říct, co proto hodlám udělat jako občan a křesťan. Inspirační pro vyjádření možné cesty z všeobecného úpadku mi dala stát Václava Havla, která má název "Moc bezmocných". To znamená nazývat věci pravým jménem, v první řadě nehádat sám sobě v motivech vlastního jednání, o smyslu života a způsobu jeho naplnění, o tom, jakou důležitost dávám jednotlivým hodnotám - materiálním a duchovním. To je první, iniciační, krok, uvědomit si sám sebe. A další postup je opravdu tak jedinečný a individuální, že si netroufám něco předepisovat. Příspěvek křesťanů a to konkrétně katolické církve k ozdravení společnosti vidím v programu, který vyhlásil pan kardinál Tomášek - Desetiletí duchovní obrody národa k mileniu sv. Vojtěcha. To je téma velice obsáhlé, zde jenom velmi krátce: Během každého roku DDO se zaměříme na určitou oblast života, např. první rok byl věnován službě životu / problematika nemocných, starých, postižených, atd. / v dalších letech se budeme zabývat rodinným životem, způsobem prožití volného času, a vnitřním životem církve. / kněží, laici, řeholní společnosti /, všechny tyto oblasti a tím i celý křesťanský život by měl být navrácen zpátky ke zdrojům opravdovosti i života podle přesvědčení. A tato obnova pokud bude provedena opravdově a úplně, nemůže zůstat bez vlivu a odezvy i u křesťanů jiných vyznání a u nevěřících, kvalita života celé společnosti by se měla pozdvihnout na jinou - vyšší úroveň. A malé doplnění: rozklad a úpadek naší společnosti trvá nejméně čtyřicet let, cesta k nápravě bude také dlouhá, v žádném případě se neobejde bez obětí jednotlivce i společnosti, bez velikorysosti a tolerance.

Konzum: Kdy odjíždíš Tome do Říma?

Tomáš: Pokud vše potřebné stihnu, odjíždím 10.11., návrat 13. nebo 14.11.

Konzum: Šťastnou cestu, pozdravujv Římě. Díky za rozhovor Tomáši.

Ing. Tomáš Kopřiva, 33 let, pochází ze Šumperka z katolické rodiny, je ze čtyř dětí. Od roku 84 bydlí v Olomouci. Absolvoval obor chemie na VŠCHT UK v Praze, nyní pracuje jako výzkumný pracovník ve farmacii.

Je jedním ze zakládajících členů KULPU, signatér Charty 77, HOSU. Společně s doktorem R. Malým vystoupil veřejně na obranu p. A. Navrátila výzvou k modlitebnímu shromáždění 11.12.88 v Olomouci na náměstí Míru. Jinak je to mladý sympatický blondák, intelektuálního vzhledu, bezúhonný občan. Informace z okolí jeho bydliště nejsou k dispozici, neboť z důvodu řešení své bytové otázky se často stěhoval z místa na místo. Poslední bydliště si zařizuje v Olomouci Na Vozovce.

V poslední době, v období stále se zvyšující osobní zainteresovanosti nejširších vrstev obyvatel do politické situace v republice, a snad v celé Evropě, přichází nábožensky orientovaní občané s KULP.

KULP - Křesťanská unie lidských práv - při své nepopíratelné političnosti, chce být více duchovním nežli světským společenstvím.

ZÁKLADNÍ PROHLÁŠENÍ KŘESŤANSKÉ UNIE LIDSKÝCH PRÁV

Zápas za lidská a občanská práva, k jejichž respektování se naše vláda v poslední době opět slavnostně zavázala podpisem závěrečného dokumentu vídeňské schůzky KBSE, je křesťanskou hodnotou. Tomu, kdo věří v božský původ nauky v Ježíše Krista, nemůže být lhostejné, když jsou v československu lidé vězněni, policejné šikanování a vyhasování ze zaměstnání za veřejný projev svého náboženského, filozofického nebo politického přesvědčení, jak jsme bohužel v současné době svědky. Tato praxe nositelů moci je v příkrém rozporu s články 11, 12 Závěrečného dokumentu vídeňské schůzky.

Pro věřícího křesťana jsou radto směřovaná slova Ježíše Krista, který vysoko ocenil jednání těch, kdo "sou pronásledování pro spravedlnost" /Mt V. 10/. Na jiném místě slibuje konečné uznání všemohoucího Boha všem, kdo ho poznali ve vězeném bratrovi: "Tehdy král řekne těm po pravici: Pojdte, požehnaní mého Otce, ujměte se království... neboť... byl jsem ve vězení a přišli jste za mnou". /Mat XXV, 37/.

Prohlášení nejvyšších představitelů církvi světa neschávají nikoho na pochybách, že si uvědomují závažnost těchto Kristových slov. Papež Jan Pavel II., pravoslavný patriarcha Demetrios I. i Světová rada církví otevřeně pranyřují každé porušování práv člověka na naší zeměkouli. V naší republice vystupuje statečně na obranu základních svobod individuálního práva katolické církve kardinál Tomášek.

Tyto skutečnosti s velkou naléhavostí připomínají, že v naší vlasti není ještě tento požadavek mnoha křesťanů samozřejmým. Musíme s lítostí konstatovat, že poměrně vysoké procento věřících všech 18 u nás registrovaných křesť. církví nechápe obhajobu práv člověka jako křesťanskou hodnotu a tvrdí, že se jedná o čistě světskou záležitost, jež nemá se svědectvím pro Krista nic společného.

Proto my, věřící křesťané všech československu existujících církví i ti, kdo vyznávají křesťanský světový názor, aniž náleží k nějaké konfesi, kteří jsme inspirováni k zápasu za lidská práva Evangelíem, jsme se rozhodli vytvořit duchovní společenství stejně smýšlejících v tomto bodě. Nazýváme je Křesťanskou unií lidských práv/ dále jen KULP/.

Nechceme být hnutím ani občanskou iniciativou v pravém slova smyslu, spíše jen komunitou lidí, spojených společnou křesťanskou myšlenkou. Patří k ní každý, kdo podepíše toto základní prohlášení a tím s ním vysloví svůj souhlas. Jsme si ovšem vědomi, že mnozí naši bratři a sestry mohou mít vážné důvody, proč nepodepsat, i když s námi souhlasí a chtějí nás podpořit. I je považujeme za plnoprávné členy společenství za předpokladu, že budou ochotni být s námi spojeni duchovním poutem, jako předtavuje modlitba, a ochotou osobně se angažovat ve věci lidských práv.

KULP nestanoví strategii postupu ani nepředkládá přesný program činnosti. Ten ponechává svobodnému uvážení a možnostem jednotlivců. Naším záměrem je dosáhnout co největší míry samostatnosti a osobní iniciativy křesťansky smýšlejících občanů. Upozorňujeme na možnost zapojit se do práce Charty 77 nebo jiných občanských hnutí, rovněž tak na široké pole osvětové působnosti v okruhu své rodiny, pracovního prostředí a přátel. Kdo nemá ani tyto příležitosti, může využít mocné zbraně modlitby. KULP se chce věnovat také osvětové práci mezi věřícími křesťany pořádáním přednášek, diskuzních večerů a modliteb jednotlivců i společenství jsou vítány. Zároveň projevuje KULP přání připojit se ke společným prohlášením všech nezávislých občanských iniciativ na obranu lidských práv.

Stoupenec KULP je vyzván, aby každoročně v Den lidských práv 10. prosince se účastnil bohoslužeb v kostele nebo modlitby své církve a vzpomenu na všechny nespravedlivě stíhané a pronásledované. Pokud se v jeho církevním společenství žádná bohoslužba ten den konat, nechtě se jí účastní nejbližší předcházející nebo následný den. Bezkonfesiční se mohou tichou vzpomínkou připojit doma nebo kdekoli jinde. Rovněž tak se apeluje na ochotu stoupenců KULP modlit se a postit za konkrétní politické vězně v ty dny, které animátoři vyhlásí.

KULP si je dále vědoma, že křesťanské pojetí práv člověka je širší než to, které vychází z mimokřesťanských pozic. Zahrnuje také práva člověka ještě nenarozeného, jehož nejzákladnějším právem, právem na život, se v naší zemi stále masověji cynicky pohrdá. Mezi lidská práva nutno počítat i právo dítěte na život v úplné rodině, proto KULP nemůže být lhostejné ke stále stoupajícímu rozpadu uzavřených manželství. Tím samozřejmě nejsou vylučováni občané, jejichž manželství ztroskotalo. KULP plně uznává složitost problému a odmítá zde vynášet jakékoliv soudy. Proto i rozvedení se mohou bez zábran ke KULP připojit, jestliže považují současnou vlnu rozvodů za zlo. Tento alarmující stav vidí KULP jako smutný důsledek oficiálně propagovaných jednostranných názorů na sexuální ~~praktiku~~ morálku a spolu s tím rychle se šířící pornografii, aniž se připouští ve sdělovacích prostředcích opačná stanoviska. Stoupenec KULP je tedy morálně zavázán angažovat se podle svých sil, schopností a možností také v akcích proti těmto dvěma útokům na práva člověka: intempci a sexuální nevázanosti.

KULP není a nechce být "křesťanskou alternativou" Charty 77 a jiných občanských iniciativ. Jejím zaměřením je vyvolat především mezi křesťany tlak "zdola", aby do vědomí věřících občanů proniklo v masovém měřítku poznání, že ideály Charty a dalších hnutí jsou svojí povahou evangelickými hodnotami, k nimž se v jiné vnější a v jiné historické situaci hlásili všichni významní svědkové Kristovi v dějinách. Slova Ježíšova: "Cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratrů, mně jste učinili." /MatXXV, 40/ se týkají i těch, jejichž lidská práva nejsou respektována. Poněvadž KULP chce být více duchovním než svědským společenstvím, nemá mluvčí, nýbrž tzv. animátory, kteří ji reprezentují navenek. Jsou jimi:

Dr. Radomír MALÝ
Sušilova 9
602 00 BRNO

Karel COURAL
Kopečná 31
600 00 BRNO

Ing. Tomáš KOPŘIVA
Dvořákovo nám. 1
787 01 ŠUMPERK

deMYSTIFIKACEdeMYSTIFIKACEdeMYSTIFIKACEdeMYSTIFIKACEdeMYST

V L A D I M Í R

22.4.1870

I L J I Č

Sibirsk

L E N I N

21.1.1929

Gorké u Moskvy

deMYSTIFIKACEdeMYSTIFIKACEdeMYSTIFIKACEdeMYSTIFIKACEdeMYST

"...Jméno Lenina, vůdce a učitele světového proletariátu, žije a bude věčně žít v srdcích pracujícího lidstva."
/Filosof. slovník-P. Judin, M. Rozenal, Bzatisl.
1956, Str. 229-233/

Nechci harmonie, z lásky
k člověčenstvu ji nechci,
Ivan Karamazov

Měřili se velikost lidské osobnosti podle změny, kterou způsobila, a podle intensity, kterou v sobě soustředila, nemůže být žádná pochyby o tom, že Lenin byl velký člověk. V tomto smyslu snad dokonce nebylo nad něho v naší době člověka většího. Kde většina politiků je cosi jako vlašný led, tam Lenin byl sám oheň! Kde/represen/ většina reprezentativních osobností zahazuje své úsudky nějakým s n a d , nějakým s o t v a , nějakým m o ž n á , tam říkal Lenin vždy jasně a krátce: chci.

Konec konců si tím získal úctu i u konservativců, což bylo nejméně pravděpodobné. Do těla doby vnikl jako ostrý železný hrot. Lidstvo se počelo dusit, jako by mu byla uvázla rybí kost v hrdle. To, co napsal Dostojevský o jedné ze svých postav v "Běsech", platí i o Leninovi.

"Byla to jedna z těch ruských osobností, jež náhle překvapí nějaká silná idea a hned je doslova pod sebou přimáčkne, někdy i navždy."

Nápadné bohatství Leninovy osobnosti po těchto stránkách má snad za následek jeho nápadnou chudobu po stránkách jiných. Co viděl, viděl dobře: ale viděl toho málo. K devíti desetinám x světa se choval s dokonalou lhostejností. Byl odborníkem v revoluci, třeba jiní jsou odborníky v matematice. Je známo o odbornících, že mají nějaké kšupky na očích, aby nebyli vyrušiváni světem. Tak se Lenin v čemsi podobá těm, kteří zasvětili svůj život prozkoumání a objasnění mozku pijavky. Do jeho knih, do jeho stylu neskanula nic z paradox-

ního bohatství života. Čtete-li jeho knihy, máte, pokud se týká lidské a životní stránky, dojem, že jste se ocitli v tunelu.

Jako myslitel nemůže být Lenin zván ani originálním ani bohatým. Werner Sombart napsal, že v bolševismu není a ani jediné myšlenky, která by nebyla aspoň padesát let stará, a kterou by nebylo možno nalézt u Marxe nebo Blanquiho nebo nějakého starého revolucionáře. Pro muže, který chce jednat, je lépe, může-li uvěřiti v nějakou starou a připravenou myšlenku, než aby si sám nějakou hledal. Neboť toto neobejde se téměř nikdy bez potáčení a ztráty času. Ani po tom netoužil, státi se originálním myslitelem. Snad si uvědomoval, že originální myslitelé často se stávají koketními, což je na škodu vůli. Také literátem nikdy nebyl. Psal proto, aby jednal a aby se dorozuměl. Kdyby byl mohl jednat jiným způsobem, zahodil by pero s radostí. Ačkoli většinu svého života strávil psaním, je ho právě tak málo možno psáti literátem, jako generála, který podává svůj rozkaz písemně.

Měl málo myšlenek, ale držel je v nejprísnejším pořádku. Pro jeho cíle bylo/možná tak dobře: ti, kdo mají jen jednu myšlenku, jsou rozhodněji než ti, kdo jich mají mnoho. Vždy nebydlily dvě duše v jeho hrudi. Byl absolutně jednotný, bez puklin. Spíše by prošel velbloud uchem jehly, než by se byl vetřel nějaký stím shovívavosti k menševismu a sociálpatriotismu do jeho duše. Landau Aldanov praví o něm o jistém právněním: "Tak ucelené a jednodušné povahy mají se zřídka mimo zdi blázince."

Čas to právě mu propůjčovalo strašnou sílu. Mohl se soustředit na jedinou věc, na kterou nikdy nezapomínal a o níž vždy mluvil. Byl dokonale to, čemu se říká j e d n o s t a n n ý . Vše, co ve starém světě rozkvetlo v nějakou hodnotu, nenáviděl s celou upřímností, pokud to vůbec poznal. Nechtěl, aby ve starém světě bylo něco dobrého. Měl rád, jako Bakunin, ty, kteří nic neměli a nic neznali, kteří měli chuť učinit se potravou pouličních bojů. Věru, bída lidu a hanebnost carství v něm vzbuzovaly ještě největší naděje. V době emigrantské zabýval se myšlenkou revoluce s takovou výlučností, že mohl vzbuzovati dojem, že je posedlý utkvělou myšlenkou a že by měl na čase odpoči -

nouti si někdy k horší resnické. Jsou myslitelé, jejichž myšlenky připadají jako tak přetypující problémy. Leninovy myšlenky mohly vycházet z nadějí na pravdivost nejlepší přirovnání k holým tyčím. Jsou jasné a jednoduché. Proto také patrně mohly mít úspěch. Napsal knihu o filosofii. To byl obrovský úspěch, jako když se Chaplin dostane do kráse s poručíkem. Srdl masku Spinozovi a Schopenhauerovi a odhalil je jakožto agenty buržoazie. Leninu Kabanov, od něhož jsem již citoval jednu větu, pravil s tou, že ve filosofii není Lenin stíhán a všude věří nástrahy kapitalismu. Lenin nebyl s těch, kdo chtějí svět objasnit. Chce jej směřit. Tu se v jistém smyslu vůbec lidé podobají svůdci žepi kdo chce se pochopit, nýbrž vstoupit a mít. Humoru naprosto postrádal: Z toho důvodu postrádal také naprosto shovívavosti. Nebylo v něm více humoru než v Sazonarovi. Jen jeho složitý sarkasmus stává se lehký výslovným a zabarvuje náhle šedé stránky jeho knih. Prožil život za jakousi zdí a zůstalo mnoho, čeho nepozorovat. "Rudé Právo" po smrti Leninově vyslovilo domněnku, že "slabý a malý je návrat k přírodě, když dítě jest vykonáno". Ale k jaké přírodě se mohl Lenin vracet? Co byl živ, pokládal se přírodu jenom třídní boj. K složitosti lidské duše choval pohrdavou nepřítelivost. Říkal totiž, že Mita Karasov: "Ne, široký jest člověk, až příliš široký. Já bych ho zúžil." Pokusil se o to. - Vytýčil kolíky a řekl: od teď se bude napříště prostírat lidská duše: není jiná realita než potlačující a potlačení. Velmi se vždy divil, našel-li v lidské duši něco, co se nedalo vyložit jakou výřec hospodářských poměrů, a kvapně zavíral oči, aby se nezmátl. Nosil v hlavě své formulky o revoluční taktice s neochvějnou vážností.

Když byl ve Švýcarsku, dokud ještě se zdálo, že základy pořádku jsou nekomné, mohl být zařazen do oné kate-
gorie, v níž vedou podivná vynáleze
Ale podržel pravdu proti světu: jeho doba

Všechny duševní síly Leninovy byly, jak psychologové říkají, usměrněny,

Nepochybně si některé myšlenky zakazoval. Nietzsche na jednom místě prohlašuje takové zakazování si některých myšlenek za nejvyšší moudrost pro člověka, který má cíl. Lenin nestaral se o nic, čeho nepřítěšňoval k svému povolání revolucionáře.

Při jednostrannosti jeho bytosti je pochopitelné, že neznal středních poloh a že na každou situaci viděl negativ: buď - anebo. Jeho útoky na všechny, kdo byli nějak nakloněni kompromisu, mají rys obědlnosti. Z novější doby vzpomínáme na jeho zuřivé útoky proti Karlu Kautskému. Ale sta takových bojů bylo svedeno a tluh nyní v zapomenutých emigrantských časopisech. Už Kropotkin, tento věčně mladý revolucionář, byl mu "bezkarakterní". Je pak pochopitelné, že o Mačdeneldovi nemohl pronésti nic jiného, než že jsou "dělníci, kteří mají to neštěstí, že toho šosáka uznávají za vůdce."

Když napsal o protíném táboře: "Nená to ani ceny, žiníti rozdílly."

To znamenalo: nemá to ani ceny žiníti rozdílly mezi carskými pochopy a reformními socialisty. Když se pak dostal k moci, nařinil vakutka žédného rozdílly. Skoro se zdá, že tento vášnivý dogmatik nenáviděl více nepřátele svého dogmatu než nepřátele lidu. Za emigrace se už ukazovaly známky, že se pokládá za vtělení pravdy. "Jen takový lichotný dvoření jako Žinověv se s ním mohl snéstí." - praví svědek z té doby. Maršoval vše, mimo několik lidí, kteří ho poslouchali.

V knize Masarykově o Rusku nalézáme zmínku o obžalobě, kterou Rosa Luxemburgová vanešla ve stranu proti jeho despotismu v r. 1904. Právila, že v Leninově zálibě v centralismu uvnitř strany se skrývá subjektivism, a že J é , drčené absolutismem, sedá tu na trůn, aby provedlo občlpatu, a prohlašuje se za konsokrativní výbor, za všemocnou vůli lidu.

V zahraničním koutě byl guillotínou ná kompromisníky.

Nikdy nezakolísal v přesvědčení, že je třeba revoluce: toto přesvědčení mu bylo dáno jednou pro vždy a nepotřebo-

val se zdržovati důvody. Hned v r. 1914, kdy socialisté celé ho světa zakolísali pod přívalem nových pocitů, kdy němečtí a francouští socialisté domnívali se, že ve svém srdci nalezli vlast, pro Lenina je jen jediná cesta. Píše: "Rusové nemohou svou vlast jinak obhajovati, než když se budou snažiti, aby carismus byl v každé válce poražen."

a vydává hned heslo, které za tři roky počalo se státi skutečností: změňte imperialistickou válku v občanskou!

Byla to geniální prozíravost? Spíše tu osamělá tvrdošíjná vůle náhodou našla svou dobu. Bylo mnoho stejně nezlomně přesvědčených revolucionářů, kteří zemřeli, nedočkavše se doby, kdy bylo možno učiniti vážný pokus uskrtiti posledního továrníka střevy posledního sociálpatriota. Víme, že také Marx ve svých mladších letech věřil, že sociální revoluce je otázkou nejbližší budoucnosti. Surovosti války, surovosti vlastníků výrobních prostředků a speciální ruské surovosti přespěly k tomu, aby Lenin našel svou dobu. Jinak by byl patrně zakončil svůj život, přihlížeje šachistům v curyšských kavárnách.

Jakmile v Rusku padl carismus a jakmile se ukazuje, že Kerenský hodlá pokračovat ve válce, poznává Lenin, že přišel okamžik vysoké hry. Spěchá do Ruska bojovat za vítězství diktatury, které uvěřil ve svých teoretických letech. Ještě ve Švýcarsku, před odleudem, píše: "Ani nejmenší podporu provisorní vládě Gučkova-Miljukova!" Přímo z Petrohradského nádraží se vrhá do boje, netrpě žádnou kolísavostí.

Lenin je první mezi kandidáty pro Nietzscheův výraz o "filosofování kladivem". Pacifism mu byl k smíchu. Ze všech představ vypěstoval v sobě nejvíce onu, že kapitalismus není kanárek, který se posadí na prst a zpívá. "Elbostí je představa o povalení kapitalismu bez zoufalé občanské války nebo bez celé řady těchto válek."

Už r. 1905, za první ruské revoluce, žádá "vyúčtování plebejským způsobem - bez lítosti."

Od tohoto přesvědčení vedla ho logicky cesta do společnosti lidí, kteří zpívají se slzami v očích: "Vždyť byl to boj svatý za lid tvůj, v němž hlavu svou v oběť jsi dal."

Lenin se dal k věčným revolucionářům. Nebyti války, nebyl by vyšel z tohoto okruhu. V Rusku revolucionáři se vychovávali k přesvědčení, o moři, které může nalýti odhodlaná hrdka lidí, a Lenin žil ustavičně ve spikleneckém ovzduší. Věřil, že nebude úspěchu bez "revolucionářů z povolání". Nebyl ekonomickým fatalistou. Pro tuto roli, kterou u nás tak úspěšně provozoval Šmeral, měl v sobě příliš bakuninovy své krve. A snad i jiné: praví sám jeden z jeho druhů, že "některé tatarské rysy v jeho obličejí, jako vybledlé líčnické kosti, jsou v Rusku přirozeným způsobem vysvětlitelné". Ale věční revolucionáři bývají lidmi neplodnými. Honosí se, že je vláda pronásleduje, a přitom zůstávají. Žijí ve světě knih a debat, a úřady nemají, proč by se jich příliš obávaly. Také Lenin by byl nepochybně zůstal historicky neplodným, kdyby vedle věčného revolucionáře nebyl zároveň realistou v určitém strašném smyslu.

Zdáse, že každý člověk s velkými úspěchy musí být realistou v nějakém smyslu, naléztí nějakou bybnou skutečnost a oprítí se o ni. Nepochybují, že v Napoleonově osobnosti převládaly určité realistické rysy. Nemohlo vítěziti, kdyby nebyl poznal dobře lidi. Lenin se opřel o několik základních skutečností lidské povahy, zejména o tu, kterou nanačil zemřelý mladý komunistický básník český v jedné ze svých posledních básní: "Nejhlouběji, chudý, vidím nenávist." Co proti němu zmohli všichni idealisté, co Kerenský, jenž dětil proudy výmluvného idealismu na hlavy poslouchajících, až se mu podařilo sehnati proti Němcům i ženský pluk smrti! Lenin vzal pevně do rukou realitu lidového, dlouho tajeného hněvu, realitu pudu pomsty a mužické touhy po zemi, realitu touhy vojáků po míru a po tom, aby nemusili umírat, a smetl všechny. Vzal pevně do rukou i několik realit, které dlužno označiti jako hanebné. Rozhodně nezvítězil z toho důvodu, že by byl socialismus již tehdy ležel uzrálý v křivě ruské společnosti. Zvítězil proto, že pochopil lidové reality nenávisti a zášti, strachu a chtivosti. Po generacích, které šeptaly ruskému člověku do ucha "Miluj" - vzkřikl do toho ucha: "Nenávid!" - a vyhrál. Jeho demagogie - byl to jeden z největších demagogů historie - se obracela přímo do srdce těchto realit. Krasořečnický Kerenský je již odhodlan

žurnály přárodnávaly k výmluvnému Ciceronovi, nepochopil, že vojáci už nechtějí bojovat. Lenin to pochopil a zvítězil tím. Říjnová revoluce byla daleko více dílem omrzelých vojáků než přesvědčených socialistů. Věděl, že je těžké hostiti ruského mužika abstraktními hesly. To pochopil, když se podíval na jeho rozcuchanou hlavu. Ale věděl, že je možno ukázat mužikovi něco názorného: panský dvůr, višňové sady, a říci mu: co ti brání, aby toto všechno bylo tvé? Pohlédni dobře do sebe a kolem sebe a řekni, co ti brání? Tak učil Lenin lid v hrozném smyslu staré moudrosti: pozněj sebe sama. Ukazoval proletářům krásné byty buržoazie, sladkost usídlení v panském sídle, sladkost moci a rozkoš, která jest v poležení zablácených nohou na mahagonový stůl. Tak dal cíle přesné, sřetelné, a smyslové. Nepravil lidu vychovávej se - nýbrž: vyžij vše, co je v tobě. Tím, že dal lidu na několik měsíců vyžít se, zvítězil. To byla metoda, o jejíchž výsledcích psal Gorký r. 1918 těmito slovy: "Je to jen vítězství zvířecího mravu, protrhnutí asiatické, která v nás hníje."

Po smrti Leninově uveřejnilo "Rudé Právo" článek Gorkého o Leninovi, který považovalo za oslavný. Ale aniž v něm nestojí víc než: hloupá, líná a špinavá země jako Rusko nezaslouží si jiného než Lenina. V čemsi však, zdá se, Gorký se r. 1918 mýlil. Napsal: "Naši mistři socialismu neznali ruského materiálu." Ukázalo se spíše, že Lenin zenal tento materiál, a využil ho svým způsobem. Věděl, že s Marxem by nepochodil, a nechtěl čekati, až ruský lid uvěří Markovy nauku. Byl by musil čekati dlouho. Měl známý čich pro to, kde leží nějaký dynamit. Obrátiv oči na Anglii a rasový problém této říše, zatopil jí na východě tak, že i bezvadné náprsenky anglických diplomatů se pomáčkaly vnitřním napětím jejich majetníků. Našel, že vlastně "Rusko, Indie, Čína tvoří obrovskou většinu obyvatelstva" a domníval se, že povstáním Indie a Číny "definitivní vítězství socialismu je plně a bezpodmínečně zajištěno".

Domněnka poněkud odvážné a volná. Maje skvělý čich pro to, kde leží nějaký dynamit, mýlil se někdy poněkud v tom, kde leží možnosti socialismu. V Indii a v Číně je socialistická myšlenka něco tak neobvyklého, jako byl v Americe kůň ze časů Kolumbových. Marx chtěl rozhodnouti vítězství socialismu elitou německých proletářů, jež zval dědici filosofie Hegelovy. Lenin touž roli přisuzuje barevným lidem s turbany a copánky. Zde usuzoval více jako voják, který hledá spojence.

Leninův druh realismu přinesl Rusku také ony smutně slavné a kruté činy násilí, které v mysli celého světa jsou spojeny s představou proletářské diktatury. Za každou chladně uváženou vraždou, která v Rusku byla spáchána, stála Leninova autorita. Pro morálku neměl tento dědic a vykonavatel materialistického proudu v ruském myšlení mnoho shovívavosti. Mimo jiné věci také ji pokládal za nástrahu kapitalismu.

I nejkonservativnější noviny uznávají, že Lenin byl osobně čistý člověk a že pro sebe ničeho nepožadoval. Sloužil lidstvu svým způsobem. Mezi jiným také tím, že dal popravit více lidí, než všichni němečtí generálové dohromady. Ale Leninova racionalistická duše lehce dělala rozdíl mezi lidstvem a lidmi. Choval úctu, snad i lásku, kdož ví, k jakémusi abstraktnímu lidstvu, ale k jedincům byl krutý. Vykupoval se ze všeho svou nenávisť k buržoasii. Dokud tato ho neopouštěla, byl přesvědčen, že má v sobě ještě dost morálky. Vraždě jedince, může být snad omluven tím, že je na základě svého historického myšlení, navyklého probíhatí epochy, považoval sotva za více, než za jevy. Platí o něm obrácená věta Goethova: Jeho zajímalo jen lidstvo, po člověku mu nic nebylo. Několikrát jsem se již dovolával Dostojevského. Myslím, že jest to správné, neboť u tohoto autora především třeba hledati pravdu o ruských vášnivcích, a Lenin byl vášnivce, byť chladný. Chci ještě citovati z Dostojevského to, co praví slavný rozumář Ivan Karamazov: "Zejména bližní po mém soudu je nemožno milovati, leda toliko vzdálené. Abychom milovali člověka, musí se skrýt; neboť jak jen ukáže svou tvář, tatam láska... Abstraktně možno ještě milovati člověka, a k tomu zdaleka,

se zblízka téměř nikdy. " - V Leninovi byla tato ivanovština. Zasloužil-li si Lenin čím nárok na název velkého státníka, tedy tím, že jeho realismus, který se dříve ukazoval v tak hrubých formách, v posledních letech obratně určoval taktiku sovětského Ruska. Kde jeho kolegové většinou papouškovali fráze, tam Lenin přestal být většinou revolucionářem a jasně viděl reality a nutnosti. Obrat k "nové ekonomické politice" byl jeho osobním dílem. Odhadl základní otázky situace nového Ruska. Kdyby se nebyl dovedl realisticky orientovat, jeho velká říše by byla brzy padla. Jeho realistický instinkt, snad dědičtí onoho "nesložitého selského rozumu" o němž mluví životopisci, dal mu ocenit roli sedláků nejen za revoluce, ale i po ní. Dal mu také pronést několik vlivnějších slov o středním stavu. Jeho věta: "Podstata je v tom, co nám na jaře řekne vesnice", stala se historickým mezníkem. - in Svědectví r.88 -

"Totalita je sen o jednotě, promítnutý na Zemi bez Boha."
/ Albert Camus, L'Homme révolté /

Č I M S E P R O V I N I L I ? !

Bartholo: Pomni, že moudrý muž se nikdy neprotiví velkým pádům.
Figaro: To je mi známo.
Bartholo: Protože oni při svém postavení mají vždycky v ruce trumf.
Figaro: Ohledaje od toho, že jsou mažaní. A nezapomínejte ani na to, že každá moucha, když má moc, oře s tím, kdo se jí bojí.

Beaumarchais: Figarova svatba

úvod: Tímto příspěvkem se opět vracíme k problematice z minulého čísla a to zneužívání psychiatrie vůči lidem s rozdílným politickým, světonázorovým přesvědčením. Konkrétně tenhle vám předkládaný případ je dle našeho názoru řadí k těm nejtragičtějším. Státní moc se zde v několikaletém boji snažila absolutně zničit sedmičlennou rodinu a to jen z toho důvodu, že ti to se nekompromisně postavili za práva, nejen svá, ale i svých spoluobčanů.

Jde o rodinu K O R Í N K O V Ý C H dnes žijící v Prostějově, ul. Šárka 3. Veškeré materiály a informace, užité v tomto článku nám poskytli manželé Kořínkovi. Celý příběh má svůj počátek v nedaleké budoucnosti, 50.-60.léta, a byl "ukončen" až v současnosti. Slovo současnost dáno do uvozovek proto, že stále trvají důsledky, jež byly zapříčiněny nelidským přístupem těch postavíček, kterým pojmy mezilidské vztahy, pomoc, porozumění říká asi tolik co opicí šála. Snažili jsme se oba tlusté fascikly, v kterých je do nejmenších podrobností popsán celý případ, zregulovat tak, abychom nic podstatného nevynechali a na druhé straně aby stále byl viditelný celek, jež chronologicky navazuje. Do jaké míry se nám vše podařilo, posuďte sami. V žádném případě jsme nechtěli příběh dělit na dvě či více částí a to z důvodů pravděpodobné nemožnosti některých našich čtenářů opatřit si veškerá čísla, v kterých by byl případ rozepsán.

Závěrem tohoto krátkého úvodu bychom chtěli poděkovat manželům Kořínkovým, kteří nám vyšli co nejochotněji vstříc a za jejich, pro nás až neuvěřitelnou víru v Boha, Pravdu a SPRÁVEDLNOST, bez které by jen stěží vše unесли, jež nám samotným jest příkladem.

V současnosti oba již v důchodu. Paní Jindřiška Kořínková byla povoláním učitelka, nyní cvičicí, pan Karel Kořínek malíř a grafik, restaurátor, člen Československého svazu výtvarných umělců. Mají pět dětí: Marek/r; 56/, Hanuš /r.nar.60/, Aleš /r.nar.64/, Renata /r. nar. 66/, Liber /r.nar.73/.

Protože popisované případy spadají pod obvod ONV 1

Brno a tamní funkcionáře a jim podřízené složky, zaslouží si tedy, aby se o jejich činnosti psalo - v dobrém i zlém, a budiž tedy i jejich činnost zde zveřejněna. V těch letech byl předsedou obvodního národního výboru s. Pařenica, pak s. Vaverka a dále s. Procházka a jiní. Na bytovém odboru a MH ONV 1 se funkcionáři střídali ještě častěji - zpravidla po nešťajerých průšvihcích. Pokud si pamatujeme, byli tam v těch letech jako vedoucí pracovníci Oldřich Dočekal, s. Miffek, Bohumil Pospíšil; jako aktivisté s. Beran /jen do té doby, než získal pro sebe byt v novostavbě u Výstaviště v Pisárkách/ a seriózní opravdu slušný aktivista - jenž dlouho tam neobstál - byl Josef Kopečný. Celkem postivitě se snažil konat funkci vedoucího odboru Jan Šmehlík. Předsedou bytové komise tehdy byl Leopold Křikava. Nechvalně proslulý na odboru ONV 1 Miloslav Novotný a Bruno Opavský. Na odboru pro vnitřní věci se vystřídali: s. Prušvic, Sobola, než toto místo zaujal Janoščík, spolupracující s Kopuleťou, o nichž bude pojednáno v souvislosti s několika případy hrubých zasahování do práv rodiny s dětmi, které se domáhaly přidělení bytu.

Předsedou obč. výboru 14 tu byl již zmíněný Josef Chabina se zapisovatelkou Drápelovou, za OV KSČ mimo kpt. VB Gally tu byl Ludvík Roháček.

Vyjímečně čestné místo tu zaujímal člen VLK OV KSČ František Čech, jenž do ledavého dobře viděl a byl proto od oheřavých případů odstavován, a poté, co se dověděl, jak byla v r. 1966 "vyřešena" bytová situace rodiny Kořínkových, nepřenesl to přes citlivé dělnické srdce a zemřel na infarkt.

V tomto obvodu /ONV 1 a obč. výboru 14 / byla prováděna tak "vzorná péče" o rodiny s malými dětmi, že pokládáme za nutné vložit sem několik přímo trestuhodných konkr. étních případů.

Případ 1.:

Rodina zjistila, že na Hybešově ulici je již delší dobu prázdný dvoupokojový komfortní byt. Patrně rezervovaný zase pro někoho "přednějšiho" a "potřebnějšiho". Proto se s obsazením tohto bytuů nijak nespěchalo, přesto je v obvodě potřebných a naléhavých žadatelů nekonečná řada. Jen málokdo z žadatelů, stojících s čepicí v rukou u fortny bytáku pravidelně v úřední dny, je od milice, vojska, SNB a jiných státních služeb. Takoví dostávají byty zpravidla přednostně. Co strastí a nekonečného strádání to však stojí řadového občana.

A tak rodina Hladíkových, léta chodících každý týden urgovat přidělení bytu, zjišťuje, že to nevede k žádnému konci. Pokusili se tedy následovat pracovníků ONV, a tento již delší dobu volný byt na Hybešově ulici si jednoduše obsadili. Ovšem s vědomím, že je to zcela proti právním předpisům, avšak také s tím, že dělají jen to, co vedoucí pracovníci ONV 1 praktikují už dávno. Pokusem o svépomoc je aspon donutí k tomu, aby jejich kritická bytová tíseň byla už jednou konečně vyřešena.

Hladíkoví prý mají čekat, až jim bude byt přidělen, třeba i 20 let.

Proč se rozhodli toto udělat?

V jejich případě šlo o rodinu s dvěma malými dětmi. Jedno mimino v peřince, druhé předškolního věku. Jako svobodný bydlel pan Hladík v pověstném baráku A na Anenské 9 u majitele Bohumila Freye, kde obývali jednu z takzvaných "svobodáren". Krátkou dobu po svatbě tam v pžlíku o několika čtverečních metrech bydleli spolu s manželkou.

Potom pro nesnesitelné podmínky a povahu majitelů domu se přestěhovali na Kopečnou ulici č. 37 do jiného pavlačového baráku. Vlastním nákladem tam museli dát vyměnit úpině prohnilou podlahu; vše bylo prolezlé šváby a jiným hmyzem. Nová podlaha musela být položena na navezenou vrstvu podkladového materiálu, stálo to i mnoho kg DDT k vyhubení škodlivého hmyzu. Opravy si vyžádaly značnou částku, kterou museli odtrhnout sobě a dětem jen proto, aby se tu dalo ne bydlet, spíš jen nocovat. Ve dne pro zatuchlost stěn byla paní Hladíková s dětmi raději, pokud to šlo, venku na čerstvém vzduchu.

V tomto baráku, beztak peprné pověsti jako ten na Anenské, obývali Hladíkoví jednu místnost s jediným oknem do dvora. Jediná místnost schopná obývání jim sloužila i za ložnici. Předsínka, která patřila k větší místnosti, byla tak úzká, že se tam vešel jen kredenc a elektrický sprák. Paní byla velmi zněchucena, když si uvědomila, jak to všechno bude dělat, až Radeček začne chodit do školy a bude potřebovat pro sebe místo na učení a psaní úloh. Běhala proto pravidelně v úřední dny na byták, ale všechno marné. Nic se nezměnilo.

Tak například v místnosti ani v předsínce nebyl přívod vody. Vodovod byl až na druhém konci dlouhé a proti nepohodě nekryté pavlači. A tam také byl pro všechny obyvatele společný Klozet. Teď si představte/tako/ radosti "bydlení", kde jsou v rodině dvě malé děti. Denně je koupat, práť dětské prádelko, pleny, sušené prádla, vaření ...

V letní dobu se letní prádlo pověsí na pavlač a prádlo je za krátkou chvíli suché. Jak však v zimě? Nekrytá a všem průchodná a přístupná pavlač je však další pohromou, když se v domě krađe. V zimě nezbývalo než prádlo nosit do prádelny, dětské oblečení pak sušit v obytné místnosti. O koupání dětí ani nemluvě.

A tak se nastěhovali do bytu na Hybešově ulici. Ani se v tom pro jiné tak samozřejmém prostředí komfortního bytu neohřáli, a Vladimíra Janoštík, referent obv. nár. výboru Brno 1, jim posílá briskní úřední výzvu, aby do tří dnů tento byt vyklidili. Případné odvolání nemá zde odkladného účinku. To, co se pak odehrálo, dne 23.2.1965 mezi 8. a 11. hodinou dopoledne popisuje paní Hladíková v dopise poslankyni Národního shromáždění Heleně Leflerové.

Citujeme: "Když jsem prosila s. Janoštíka, aby ještě s tím počkali, že jsem se odvolala na vyšší místa, řekl: To jste mohla psát kam chtěla, my si to vždy odůvodníme tak, že se zase vše obrátí v náš prospěch. Do poslední chvíle žádný nevěřil, že se to uskuteční, že v dnešní době si nikdo nic takového nemůže dovolit. Dne 23.2.65 v 8 hodin ráno se sešlo mnoho lidí. Hlavně příslušníci VB. Opravdu jako na vyvrhele lidské společnosti. Dlouho jsem nechtěla otevřít dveře. Čekala jsem na chodníku. S. Kopuleť /referentce bytového odboru/ jsem řekla: Jsou tam dvě děti zamčeny a já jdu pryč, dělejte, co umíte. Ona za mnou volala, že byt se otevře zámečnickem, a děti odvezou do jeslí. Za hodinu jsem se vrátila, u dveří stál už zámečník a začal páčit dveře a stále bylo slyšet od s. Kopuleť: Konejte svou povinnost! Šel mně mráz po zádech, když jsem slyšela

- konejte svou povinnost - vzpomněla jsem si, jak do dnes hledají válečné zločince, kteří při výpovědi také říkají: Konali jsme jen svou povinnost. Křičela jsem - to nemůžete udělat, jsou tam dvě malé děti a jsou nemocní! - Načež s. Kopuleťá odešla a zavolala lékařku se sanitkou. Lékařka přijela a děti uznala nemocné, přičemž se hrozně divila, že tito lidé nemají srdce. V tu chvíli mě hrozně mrzelo, že nemohu mít na rukávu alespon přišit odznak "JUDE". Když jsem viděla, že už není záchrana, vynesla jsem ještě děti na chodbu a řekla: - Podívejte se dobře do jaké pakáže jsem vás to přivedla na svět! Příslušníkům VB zaslzelo v očích, ale s. Kopuleťá, i když také matka byla tvrdá, zase bylo slyšet - konejte svou povinnost."

Případ 2.:

O dva domy v téže Kopečné ulici byl zrušen potravinářský obchod. V jeho chátrajících prostorách byla ubytována mladá rodinka. Spousta komisí, poradna pro matky a děti, zdravotnický odbor MNV, hodně rad, málo skutků. Nevyřešilo se nic.

Jednou jsme byli svědky, když tito manželé s dítětem v náručí právě vycházeli ze dveří bytového odboru ONV 1. Byli jsme hned po nich rovněž urgovat řešení bytové otázky. Tehdejší referent Olřich Dočekal se s. Miffkem ještě s nedoznělou škodolibostí, cynicky mezi sebou před námi /rozuměj manžely Kořínkovými/, ahychom i my z toho měli poučení, prohodili: "to se domnívají, že když se nastěhovali do obchodu, nás přinutí rychle jim přidělit byt. To si tedy počkají!"

Každý ví, že kdyby tito mladí lidé měli možnost získání bytu, rozhodně by nevolili prostory zrušeného obchodu. O takovém jednání s. Dočekala a s. Miffka jsme neváhali informovat poslance národního výboru a. Fr. Čecha. Ten, protože bydlel nedaleko od onoho zrušeného obchodu, nám o těchto mladých lidech, vegetujících tam v sousedství, řekl víc a také nás s nimi osobně seznámil. Byli jen o málo mladší než my. Jejich bytové podmínky vzhledem k tomu, že měli nedávno narozené dítě, byli pro nemluvně přímo vražedné. To referenti s. Dočekal a s. Miffek museli dobře vědět.

Obchodní místnost s velkou skleněnou výkladní skříní, s vchoďem přímo z ulice. Dveře skleněné, tedy celá přední stěna celá skleněná v kovových rámech. Jen s tím rozdílem, že sklo výkladní skříně zatřeno bílou barvou, aby nebylo vidět dovnitř, ale zase tak, aby alespon světlo spoře pronikalo. V této výloze měli postaven kredenc. Obchodní místnost byla zaplněna nábytkem - rozestavenou ložnicí, v koutku jedna kama, neschopná však vyhřát zatuchlý vlhkem prosáklý prostor. Na ohřátí jídla / o vaření se nedá mluvit / měli než elektrický vařič. Před postelí stál kočárek s tím maličkým. Vedovod žádný, pro vodu si museli chodit do vedlejšího domu. Prádlo dávali k vyprání do komunálu, koupání maličkého v létě ještě jakžtakž s obtížemi šlo.

AVŠAK V ZIMNÍ DOBĚ ROKU 1961-2, KDYŽ UHODILY TUHÉ MRAZY, JIM MALICKÉ DO RÁJA ZMRLO!

Oni sami vstávali do místnosti tak vymrzlé, že na pokrývkách se tvořila jinovatka.

K tragédii by nemuselo dojít, kdyby jejich bytový problém NV řešil včas. Samozřejmě, že poté, co došlo k tragédii, byl jim byt přidělen.

1. května 1962 v budově okresního soudu Brno-město, Rooseweltova 16 v 2. poschodí dveře č. 38, se konalo trestní přelíčení ve věci bývalého referenta bytového odboru s. B. Pospíšila /ONV 1/. Tam bylo možno vidět, jak na se na ONV 1 vedou důležité úřední zápisy doklady a jiné. Bez podpisů, bez dat, plně pravopisných hrubek, fapšování dekretů a objednávek. Zde jsme mohli být svědky, jak poslanci NF Holasovi se s fondu ONV 1 poskytlo jen na stavební úpravy v soukromém domě 32 592 Kčs a mimo to, jemu samotnému na vybavení a bytové zařízení včetně nábytku až do částky 80 000 Kčs! A to vše z fondu, jež je určen pro občany celého obvodu, zahrnující částku 100 000 Kčs. Stojí za poznámku, že téhož roku na veřejné schůzi se poslanec B. Opavský holedbal, že z bytového fondu na úpravy MH ONV v Brno se vrátí státu 20 000 Kčs, protože se prý občané k odčerpání tohoto fondu nehlásí. Soud mu vyměřil pouze 7 měsíců podmíněně s dvouletou zkušební lhůtou.

Případ Kořínkovi:

Ve shluku křivolakých uliček starého Brna, v kotlině mezi Petrovem a Špilberkem, se nachází ulice Anenská. Uprostřed po levé straně je nápadný jeden dům. Dříve poloveřejný dům lehkých alečen a kurtizán. V něm se nachází 34 místností - kamrlíků. V průčelí zatuchlinou čpící chodby stojí pořádně poznamenané pseudo-barokní zrcadlo s rámem s rozkošně vyřezávanými andělíčky. Krok blíže za dveřmi, u záchodu, je už léta nefungující sprcha, za jejíž použití a jiné služby bylo zvláštním výměrem majiteli povoleno vybírat úplaty. Když se tam manželé Kořínkovi stěhovali, sami zaměstnanci jihomoravského krajského výboru KSČ je upozornili: "Anenská 9? Vždyt to je ten pověstný brněnský nevěstinec!" Bylo to 18. srpna 1964. Již na první pohled je patrné, že dům nepatří domovní správě NV, ani není v tzv. společné péči nájemníků. Barák není ani tak starý, jako zchátralý zvenku a ještě více zevnitř. Hned v chodbě a na schodišti vás ovane ztuchlý a nakyslý pach sklepa, kterýžto v poschodí vystřídá esence pronikající dveřmi málokdy fungujícími společnými záchody. Manželé Kořínkovi se sem nastěhovali po sedmiletém usilovném shánění bytu. V té době měli již dvě malé děti, jedno z nich dvouměsíční. Sami se o svém bydlení vyjadřují těmito slovy: "Spinavým postupem nám byly vnuceny dvě holé místnosti se společnou jakoby předstí, která byla rozčlelena přepážkou, sbitou z prken. Vzhledově, jakoby se vnházelo do kšlepních prostor nebo do chléva. Bylo zde tak hnusně, že vám přecházela chuť se v tomto pajzlu déle zdržovat. První místnost neměla přímé osvětlení ani přímé větrání, druhá místnost měla sice přímé větrání, ale že byla okny obrácena přímo na sever, nevnikl do ní za celý rok jediný sluneční paprsek. A když jsme to jako pro rodinu s dětmi jako naprosto nevhodné odmítali, bylo nám s. Dočekalem a s. Miřkům vyhrožováno, že jestliže nepřijmeme, můžeme čekat ještě další roky třeba na ulici.

To bylo koncem února 1961 a čekat déle nám nebylo možno.

Dům patřil M. Freyové, ačtenáře by jistě ještě zajímalo jak může někdo v době "rozvinutého" socialismu vlastnit činžovní dům sūředně stanovenými 32 "šmajchlcimrami". Tento dům byl znovu uveden do provozu ještě v prosinci 1949, a to soukromé osobě v době, kdy v rámci socializace byly rušeny nejen živnosti, ale vyvlastňovány a pod národní správu dány především všechny činžovní domy. A zde se protekční osobě, majiteli klenotnictví a hodinářství, velkomyslně dává ve skutečnosti povolení k provozu další, a to ještě výnosnější živnosti, pod kamufláží výměru "podnájemného" z činžáku o 32 "svobodárnách" s "úplným bytovým zařízením". Tedy privilegium, na tu dobu tak vyjímečné, že se řadovému občanovi marně vkrádá myšlenka: byl tento povolující referent bývalého ÚNV v ten štědrý den 1949, kdy takovýto "výměr" předával, tak namazaný, anebo pro ten akt už předem řádně podmazaný?

Pročpak by si tito dva nemohli vzájemně pomoci ?

Jeden z Nemanic, ale z vůle lidu mocný, druhý má zas klenota a zlato. Oba měli z čeho rozdávat, a určitě si toho štědrého dne nevyměnili pod stromečkem pletené rukavice. Uvážíme-li však, že se to stalo koncem druhého roku první pětiletky, po Únoru 1948, kdy jiní mimo zkonfiskovaného majetku byli ještě posíláni na "přeškolení" do pracovních táborů, stojí celá záležitost více než za pováženou.

Pro vykreslení poměrů v tomto domě uvádíme doslovnou stížnost, jež se v maličkostech liší od stížností ostatních nájemníků,

Josefa Cigánková ve své stížnosti ze 31.5.1962 uvádí: M. Freyová, majitelka domu, rozdělila jednopokojový byt na dva kumbálky, které byly dány k obývání. Jednu z nich obývám já, druhou pan Uher Antonín. Z obou těchto místností platíme každý 50 Kčs měsíčně, podle platného výměru však měl platit pan Uher 14 Kčs a paní Cigánková pouze 20 Kčs - pozn. opis/. Tyto místnosti jsou rozděleny zamknutými dveřmi, před kterými mám postaven kredenc. V místnosti mám jedno polorozpadlé a ztuhlé okno s výhledem do dvora, kde mají své taneční reje stáda potkánů. Toto jediné moje okno je stíněné rozrostlými divokými stromy, které zabranují pronikání slunečních paprsků. Z toho důvodu je byt vlhký a zatuchlý. Do mé místnosti vede pár dřevěných schodů, za které si Freyová vybírá poplatek. Z těchto čtyř schodků, které mi jen ztěžují vstup do místnosti, si M. Freyová nechává platit 6 Kčs, což měsíčně činí 1,50 za každý schodek. Kolikrát má už tyto schodky za 8 let zaplacený! Umývadlo, které mám už prasklé od počátku mého nastěhování. V tomto kumbálu bydlím již 8 let, aniž jsem se dovolala nápravy nebo zastání.

Všechny stížnosti byly adresovány ONV 1, odbor místního hospodářství a výstavby Brno.

Majitelka domu Marie Freyová převzala dům po smrti svého manžela Bohumila Freye. Kejklišské úřtaření od té doby vedl její bratr Karel Hrabec.

Majitelka domu M. Freyová nejenže neposkytovala nájemníkům ani ty nejjednodušší podmínky k bydlení hodné člověka XX. století, ale i hrubým způsobem porušovala zákon co se týče vybírání nájemného. V mnoha případech je prokázáno, že výši nájemného předražovala o 100% a více. / Veškeré důkazy a fotokopie u manželů Kořínkových. / Proti této nezákonné činnosti M. Freyové se nájemníci bránili stížnostmi, jak Stížnosti byly adresovány bytovému odboru ONV ? Brno, aj.

Po této vlně stížností přistoupila majitelka domu k výhrůžným akcím ve formě anonymů. Došlo to tak daleko, že domovní důvěrnice A. Bezděková byla nucena upozornit na tuto skutečnost občanský výbor obvodu 14 při ONV Brno 1.

Všechny stížnosti měly být vyřešeny na domovní schůzi a to přímo pracovníky ONV Brno 1./14.9.1962/ Funkcionáře zastupovali za OV KSČ kpt. Galla, za ONV 1 M. Novotný, poslanci B. Opavský a Tománek, za obč. výbor č. 14 J. Chabina, zapisovatelka s. Drápelová /příbuzná majitelky domu na Anenské 9/, za samotnou stranickou organizaci L. Roháček / Galla - zástupce lidové kontroly OV KSČ/. Poslanec Fr. Čech, který stál na straně nájemníků nebyl s konáním této schůze obeznámen.

Celá schůze skončila úplným fiaskem pro nájemníky. Pro dokreslení situace citujeme slova Bruna Opavského:

"Stížnosti nájemníků, předložené ONV 1 a VLK OV KSČ, jsou jen pavlačové drby, na jejichž řešení nemá ONV čas." Domovní důvěrnice A. Bezděková bez vysvětlení a přes protesty většiny nájemníků byla okamžitě sesazena z funkce. A jakoby to nebylo málo!...

Případ domovní důvěrnice Anny Bezděkové:

Motto: "§1, odst. 3 Vlád. vyhl. č. 150 U. listu z 1.10.1958 praví: vůči stěžovatelům nesmí být činěny přímé ani nepřímé zákroky pro to, že podali stížnost."

"...ale co se stalo. Paní Freyová, když mě viděla, že jdu dolů, si zpívala písničku: ZA rok se vrátím, vrátím se zas, -to znamená, že půjdu do kriminálu, ale nic jsem si z toho nedělala, poněvadž to mně a ostatním všem zpívají, kteří jsme od paní Freyové postiženi, přešla jsem s nechtutí její osobu, ale co se nestalo: jdu stále dolů, slyším za sebou kroky. Za mnou šla pomalu paní Freyová, až byla v rohu ukončených schodů, kde se chytla zábradlí a začala křičet - pomoc, pomoc, ona mě přepadla! Obrátila jsem se na ni a dívala jsem se, proč křičí. Vždyť za mnou nikdo nešel ona přece šla schody až dolů sama. Pak mi napadlo - snad to neplatí na mne? A vskutku z druhého poschodí vyšla Anna Hrabcová a dále v prvním poschodí vyšla Františka Horvátová od své matky Hrabcové / obě jsou sestry paní Freyové - pozn. red. / . To bylo jasné, žetaklec už byla vynyšlená a dobře promyšlená, co na mě mají udělati, aby mě se zbavily..."

- Z oznámení přepadení mé osoby od občanky Horvátové Fr. bytem Anenská 9 Brno.

Ještě dřív, než toto oznámení autorka mohla či stačila přepsat na stroji a podat u soudu či předložit jinému příslušnému orgánu, byla odvečena z bytu / údajně k výsledku / na SNE Brno Bohunice / a více ji nájemníci v domě nepatřili.

V době mezi již výše zmíněnou domovní schůzí a zmizením A. Bezděkové sehrála důležitou úlohu událost, kolem níž se šířily rozpruplné názory. Na podzim roku 1962 byl na cestě z práce u Ostrovačic neznámým dosud nezjištěným pachatelem zavražděn horník jménem Jan Kvarda. - druh domovní důvěrnice Anny Bezděkové. Protože pracoval na směny v Oslavanském uhelném rvíru, v domě na Anenské 9 se zdržoval velmi málo. Jeho družka pí. Bezděková mu prála spravovala a žehlila prádlo, na delší či kratší dobu mu vždy navařila.

Po Anenské a okolí byla rozšiřována fáma, že v té vraždě musí mít prsty i Anna Bezděková. Nicméně později jsme se dověděli /manžeké Kořínkovi/ od manželky poslance R. Čecha, že Bezděková bude mít soud. Nikdo z veřejnosti nebyl do jednací síně vpuštěn. Anna Bezděková byla odsouzena ne za účast zavraždění svého druhu, ale za příživnictví! Podle §203 tr. zák. na 3 roky nepodmíněně. Zároveň lze dodat, že Anna Bezděková v té době měla 45 let, byla invalidní důchodkyně s invalidním důchodem. Souběžně s fyzickou likvidací domovní důvěrnice se také manželům Kořínkovým dostalo příkoří v podobě domovní prohledky a vlcupání do bytu cizími osobami. Po všech těchto incidentech se rodina Kořínkových se cítila natolik ohrožena, že veškeré své obavy uvedla ve stížnosti adresované prezidentské kanceláři. /11.7.64/. Celá stížnost se postupně dostala k přešetření a vyřízení těm činitelům, a tomu orgánu, proti jehož postupu stížnost směřovala.

2. února 1966 paní Kořínková měla údajně napadnout příslušníka VB, který se jedné noci dobýval do jejich bytu /šlo o slovní potyčku, ve které pí. Kořínková vysvětlila, že odmítá otevřít/. To postačilo k tomu, aby 25.5.1966 jí byla od prokuratury zaslána obžaloba / §156 odst. 2 tr.z. - útok na veřejného činitele/. Toto obvinění přišlo bezprostředně po tom, kdy bylo zastaveno trestní stíhání pana Kořínka pro nedostatek důkazů. Podobné fiasko si už brněnská justice nemohla dovolit, a tak podala návrh na zbavení svéprávnosti paní Kořínkové. To dokládá spis L. 621/64 OS Brno-město str.64. Citujeme:

"Spis 1 NC 80/64 se nachází na L 621/64 zdejšího soudu a tento spis, ve kterém bylo zahájeno řízení o zbavení způsobilosti k právním úkonům matky byl předán i s naším spisem znalcům - lékařům do psychiatrické léčebny v Brně-Cernovicích. Brno 16.11.1966"

15.11.1966 v časných ranních hodinách ve svém bytě Brno Anenská 9 byli manželé Kořínkovi přepadeni asi deseti cizími osobami. Bylo to v době 4 dny po schválení nástupu mateřské dovolené paní Kořínkové. Násilníky byly vyraženy dveře bytu a nezvaní dobyvatelé se s těžkými tyčemi, jimiž páčili dveře, vrhli na manžele Kořínkovi. Paní Kořínková přestože byla krátce před porodem, kopanci příslušníka VB šrazena na zem a za ruce a nohy dvěma pocho- py nedostatečně oblečena, vlečena z druhého poschodí na ulici do připraveného auta. Další násilník ještě před tím, než paní Kořínková byla povelena na zem, se sápal dlouhým klackem na pana Kořínka ve snaze uhořit ho na hlavu. Ale tomu stačila ještě paní Kořínková zabránit tak, že tou baldou dostala přes zápěstí ruky. Sama pak od kopanců a krevních podlitin, které jí byly způsobeny, se nemohla po dva dny řádně postavit na nohy, a od této otřesné události nemohla jít. Manželé Kořínkovi po tomto násilném jejich

Prepadení byli odvezeni do Černovic na psychiatrii. Děti tímto incidentem byly vyděšeny a plakaly hrůzou, co se to děje. Šlo o děti ve věku: Aleš 2 roky, Harnuš 5 let, Marek 9 let. Nejpozoruhodnější je to, že PL v Brně-Černovicích tyto manžele tam přijala bez jakýchkoliv zákonných podkladů. Po spáchání násilí na nich a jejich deportaci do PL pak tito násilníci jim přehrábali celý byt. Teprve po třech letech, v roce 1970, se manželé Kořínkovi nepřímo dozvěděli, že byli oba zbaveni způsobilosti k právním úkonům a že jim ustanoven za opatrovníka pro ně nežádoucí osoba, a to Stanislav Novotný, zaměstnanec Měst.NV. Přesto že mají Kořínkovi dost blízkého příbuzenstva, kteří by byli ochotni funkci opatrovníka zastávat. Tento proti jejich vůli ustanovený opatrovník je ani v jednom případě neuvědomil o jednání, která ve věci manželů Kořínkových probíhala nebo aťká rozhodnutí soud vydal. V pracovněprávních záležitostech úmyslně nechával projít stanovené lhůty, i když na to byl několikrát písemně předsedou okresního soudu v Prostějově /JUDr. Markem/ upozorněn, a byla mu jím pohroženo trestním postihem pro neplnění opatrovníckých povinností. Marhé byla podněty manželů Kořínkových aby tento nežádoucí opatrovník byl z funkce odvolán. Zůstal jejich "opatrovníkem" až do své smrti 1980.

Pro koho jsou takové soudní rozsudky a usnesení vyhotovovány a co jsou to za cenné spisy, že jejich obsah nesmějí znát lidé, jichž se týkají, a namísto toho jsou pak na podkladě takových rozhodnutí zjevně likvidováni?

Nikdo z obviněných ani z nejbližších příbuzných nezná jejich obsah, přesto, že bylo nepřetržitě po jejich vydání doručení žádáno. Dodnes jsou tyto utajované rozsudky a usnesení zneužívány jako "důkazy" proti Kořínkovým a není možno tomu čelit, protože příslušný soud se tvrdošíjně brání, aby tato "čistá" rozhodnutí se nedostala Kořínkovým do rukou.

Jsou to: Usnesení ve věci L621/64, dále rozsudek ve věci 21 Nč.902/67 a rozsudek ve věci 1 Nč 80/64.

Vše Okresní soud Brno-město.

Přes tuto vážnou právní závadu se tato rozhodnutí stala podkladem ve věci P 52/72 - rozsudek Okresního soudu v Prostějově, na jehož podkladě byly manželům Kořínkovým odebrány všechny nezletilé děti a dány jedno do pěstounské péče, dvě do Domova mládeže a jedno do nezrušitelné adoptce!

K zrušení rozsudku byl dán neprodleně podnět Generálnímu prokurátoru a Ministerstvu spravedlnosti, ale tam to zapadlo, jako téměř všechno, co bylo rodinou Kořínkových nebo jejich příbuznou babičkou dětí Kořínkových podáno.

V ČSSR, kde jsou zdravotní služby poskytovány bezplatně, se vyšetření zdravotního stavu zdravé osoby na psychiatrii může uskutečnit nikoliv na žádost osoby /to jest soukromě/, ale jen na pokyn státních orgánů /soud, prokurátor, vyšetřovací oddělení VB/. Potřebuje-li občan vysvědčení o tom že je psychicky zdrav, například aby je mohl předložit na svoji obhajobu proti osočení, takové vysvědčení se na vlastní žádost nevydává. Vydávat posudky o psychickém stavu jednotlivých občanů, je jakýmsi monopolem pouze státních orgánů/ pro jejich potřebu/, a ty je mohou používat nebo zneužívat, jak potřebují. Skutečnost se jeví tak, že jen tito v našem státě a nikdo jiný mají právo rozhodovat o tom, kdo smí být psychicky zdrav a kdo přes prokazatelnou skutečnost nikoliv. To má svůj účel zvláště tehdy, když někomu nepohodlná osoba má být zlikvidována, prostě úřední cestou se zbaví svéprávnosti a dá se pod státní kuratel. Žádný z lékařů psychiatrů se nedoválá člověka, který byl jednou takovým

výrokem označen, tento výrok přešetřit a vystavit zdravotní lékařskou zprávu, že jde vlastně o člověka zdravého. Všichni vědí, že vyšetřovaný je naprosto zdravý, ale každý lékař se bojí do toho zasáhnout, neboť je zřejmé, že zdraví lidé jsou zbavováni svéprávnosti a jakýchsi "vyššího společenského zájmu". Proto se tak snadno výroky o zbavení svéprávnosti vynášejí a tak nesnadno se získaná právní subjektivita získává zpět.

Přesto se to paní Kořínkové povedlo. V těchto případech zbývá pouze jedna možnost; nařizovat trestný čin a přesto si být plně vědom, že není možné tuto osobu z trestného činu obvinít. Tedy využitím §116 tr. ř. se nařizuje vyšetření duševního stavu, v případě, že občan zbavený svéprávnosti se dopustil trestného činu. Bylo nutné volit tedy cestu "spáchání" trestného činu s dobrým vědomím, že o žádný trestný čin nejde a není možné tedy, aby byl člověk trestně stíhán. Tato příležitost se naskytla, když ze strany soudu se stalo jedno běžné nedopatření, a toho se využilo.

V době, když byla paní Kořínková v porodnici / po narození jejich pátého dítěte - v roce 1973 /, právě té doby využil Okresní soud v Prostějově k tomu, aby za nepřítomnosti Kořínkových /běžná soudní praxe jednala-li se o tuto rodinu/, vynesl před nimi utajovaný rozsudek ve věci P 52/72, jímž v důsledku jim odejmuté plnoprávnosti byli pak hrubým způsobem odebrány děti včetně novorozence.

Pro názornost. Páté dítě se narodilo 13.3.1973 a hle, rozsudek P 52/72 Okresního soudu v Prostějově byl vynesena 14.3.73. Provedeno to tak, že nikdo z rodiny nevěděl, že se nějaké soudní řízení koná, aby nemohl do soudního rozhodnutí zasáhnout a aby nemohla být uskutečněna obhajoba rodiny na seburčení bez poručnickování. Kurát, který je zastupoval, se za ně jednoduše vzdal práva na odvolání a tím se rozsudek stal ihned právoplatným a vykonatelným. Při tomto zbrklém soudním jednání si senát ani neuvědomil, že nečtený ani nedoručený rozsudek je pro Kořínkovy a nejen pro ně, ale pro každého občana našeho státu nezávazný. Proto paní Kořínková nebyla žádným soudním rozhodnutím vázána, a pro svou odcizenou dcerušku, která byla odvléčena až na druhý konec republiky, si plným právem jela, a zcela legálně si ji odvážela. Soud v případě Kořínků může namítnout, že ve věci P 52/72 byli tito právně zastoupeni. Jestli ale kurát St. Novotný je u soudu zastoupil, soud ví, že tato nastrčená figura zásadně jedná proti zájmům rodiny Kořínkových a přesto byl ponechán ve funkci o nich jednat a je zastupovat.

Paní Kořínková, když si malou odcizenou dcerušku Renatu odvážela autobusem z Ostrova nad Ohří do Karlových Varů a tam pak přesešli na autobus jedoucí na Prahu, jízdenky zaplacené krátce před odjezdem, byl autobus obklíčen patrolou příslušníků SNB /počtem asi 12/. Vstoupili do autobusu a vyzvali pasažéry k legitimování. Dítě bylo paní Kořínkové opět vytrženo z ruky a odvléčeno. Paní Kořínkovou u posléze odtáhli na psychiatrii v Karlových Varech. Tam přijímací lékařka paní Kořínkovou vyslechla a byla takovým jednáním chromena a dost rázně čekajícím příslušníkům SNB sdělila, že nemají právo bez lékařského doporučení občany dopravovat do léčeben. Zdravotník, který byl u příjmu, dostal od ní příkaz všechny její odebrané věci vrátit a ji propustit. Dala jí informace, jak jedou noční a ranní vlaky na Prahu a další spojení.

SNB Karlovy Vary nebylo s tímto řešením spokojeno a rychle bylo zahájeno trestní stíhání pro únos dítěte /absurdnost je v tom, že pro "únos" jimi uneseného/, a podle §116/1 tr.ř. bylo nařizováno vyšetření duševního stavu obviněné.

Usnesení je ze dne 20.8.1973, SNB - odd. vyšetřování VJ
Karlovy Vary : VV - 524/73.

Na toto se čekalo. Konečně vyjde najevo na jakém podkladu byli omezeni ve způsobilosti k právním úkonům, což se datuje ke dni 15.11.1966 za násilné jejich deportace do léčebny v Černovicích a že vyjde najevo to, že k omezení jich ve způsobilosti k právním úkonům dodnes chybí předpokládaný lékařský podklad. Z té doby existuje než nějaká vyhotovená zpráva, která měla posloužit soudu místo znaleckého posudku. Jeho obsah by se nutně střetl se zdravotnickým střediskem oddělení gynekologie a dostalo by se do veřejnosti, jaká zhovadilost byla spáchána na nastávající matce a konečně na celé rodina. Ostatně v době gravidity je žena celou dobu pod lékařským dohledem a vše je normální, žádné onemocnění. A najednou je tak nemocná, že je nutné jí omezit v právních úkonech. A konečně, aby manžel nemohl podniknout nic na obranu napadené manželky, je deťován, deportován a označen za stejně neschopného jednat s národními výbory a soudy.

Tedy ono usnesení dle §116/4 tr.ž. jak již uvedeno, bylo uvítáno. Paní Kořínková dostala vyrozumění z psychiatrické kliniky LF UP Olomouc, doc. prof. MUDr. Karel Tabarka CSc., že se má na základě obvinění z únosu vlastního dítěte dostavit k vyšetření duševního stavu. Znalecký posudek byl vyhotoven trojmo samým prof. K. Tabarkou a MUDr. FR. Skříňánekem a kol. Prof. Tabarka, jak se sám vyjádřil, podnikl všechno, aby zjistil, na jakém podkladě byla paní Kořínková ve právní způsobilost zcizena, a sám prohlásil, že v celé republice nenašel jeden zdravotní podklad, který by mohl opravňovat takový výrok. Znalci tedy v posudku doslovně uvedli, že obviněná Jindra Kořínková netrpí žádnou chorobou, byla plně rozpoznává společenskou nebezpečnost trestného činu a ovládat své jednání. Kení nebezpečná sobě ani okolí.

Vzhledem k tomu, že se jednalo o úmyslný trestný čin, není u tohoto činu jednáním obviněné Kořínkové naplněna subjektivní stránka činu, neboť nebyla informována o tom, že její dcera Renata byla /tajným soudním jednáním/ svěřena soudem do výchovy manželů Kaškových a tedy nedopustila se úmyslně trestného činu. Tedy, chce-li se napadený občan /výrokem o nesvéprávnosti/ ospravedlnit, nezbyvá mu jiné cesty, než figurovat trestný čin, aby tak vyšlo najevo že soudy v ČSSR hrubě porušují soudní řád, nelidsky zasahují do práv soukromí rodiny až do úplné genocidy.

Na základě tohoto znaleckého posudku zažádali manželé Kořínkovi o vrácení způsobilosti k právním úkonům a urychlené vrácení jim rozebraných dětí, protože na podkladě tohoto posudku nikdo nemá právo s celou touto rodinou jakkoli manipulovat. I kdyby nebylo tohoto posudku, tak za rodinu /kdyby toho bylo třeba/, má právo jednat nejbižší příbuzný, ale nikdy ne osoby, které jsou prokazatelně protichůdných zájmů.

Návrh k vrácení způsobilosti k právním úkonům doložen veřejně vyšetřovaným opisem usnesení a posudkem musel způsobit na soudu v Prostějově ohromení, a tak se počala vyvíjet horečná kampan tento posudek vynořovaný klinikou v Olomouci devalvovat. Najednou dostávají oba manželé Kořínkovi předvolání k hospitalizaci do léčebny v Kroměříži /podepsán primář Dr. Koucký/. Bylo mu odpovězeno, že paní Kořínková znalecký posudek již má a že není třeba dalšího. Jenže ten, co J. Kořínková má, se nemůže a nemohl hodit prostějovskému soudu. A tak po odmítnutí předvolání k prim. Dr. Kouckému,

Do naší redakce bylo našimi přáteli doručeno - doručen - dopis od MUDr. M. Kopřivu, který sám je jedním z těch, proti kterým je znoužíváno psychiatrie - "v rámci politické perzekuce" - jak uvádí ve svém dopise. Děkuje nám za pozornost, kterou v našem časopise tomuto problému věnujeme a zároveň nás žádá, abychom zveřejnili prohlášení adresované Československému výboru pro lidská práva a humanitární spolupráci. A to za účelem aby každý, komu není tahle problematika neznámá a pocituje povinnost se podílet na její řešení, dostal možnost.

Československému výboru pro lidská práva
a humanitární spolupráci
Opletalova č. 13
Praha - 2, Nové Město

Vedení snahou vrátit Československo do společenství států, kde jsou základní lidská práva posvátná a nedotknutelná, navrhuje Československému výboru pro lidská práva a humanitární spolupráci konkrétní pomoc při prosazování zákona proti znoužívání psychiatrie a psychiatrů k politickým účelům. Domníváme se, že právě dnešní doba je vhodná k formulování takového zákona a k jeho schválení nejvyšším zastupitelským sborem. Při vypracování návrhu přesného znění tohoto zákona jsme ochotni uče spolupracovat s příslušnou sekcí Vašeho výboru, což potvrzujeme svými vlastnoručními podpisy:

podpis:

povolání:

adresa:

To je doslovný text prohlášení, jež je poslán na již výše uvedenou adresu.

Jsmo rádi, že jsme mohli MUDr. Kopřivoovi vyjít vstříc a děkujeme mu za důvěru, kterou našemu časopisu prokázal.

- redakce -

předáváme - předáváme - předáváme - předáváme - předáváme -

"Byl jsem si jist, že /Jana Masaryka/ zabili. Ta koupelna, odkud tvrdili, že skočil nebo spadl do dvora Černického paláce, byla vedle jeho ložnice. Znal jsem ten byt dobře. To okno, na které by musel vylézt, bylo nejen vysoké, nýbrž pro Janovo přece jen dost objemné tělo také příliš úzké. Museli ho protlačit, patrně ještě položivého, protože na tom okně byly pak, jak víme, nalezeny stopy fekálií úzkosti a hrůzy. O tom, že Jan Masaryk byl zavražděn, nemůže tedy po mém soudu vůbec být pochyby. Nejistota může být jen v tom, kdo byli jeho vrazi." - tak hovoří ve své knize Dr. KAREL STEINBACH, pod názvem: SVĚDEK TĚMĚR STOLETÝ. Lékař, který léčil reprezentativní politické, umělecké, intelektuální kruhy v první republice. "... Byl jsem tam pokaždé výtán a často i pohostěn paní Fierlingerovou. Když jsem však přišel, abych mu dal poslední injekci, byl Fierlinger nápadně netrpělivý a nevrle, ba přímo nezdvořile žádal, abych řídil tentokrát co nejrychleji a potom hned odešel, protože prý nechtěl. Sotva jsem mu tu poslední injekci vpíchl, vešli najednou do pokoje bez zaklepání a bez pozdravu čtyři chlapi, každý jako hora, všichni ve stejných oblecích, které vypadaly, jako by jim bylo o dvě čísla malé, a jeden z nich, zřejmě představený všech ostatních, na mne ukázal počtem a pak udělal rukou takový tázavý pohyb, jako by se ptal co ten tady dělá. Načež Fierlinger na tu pantomimu odpověděl tím, že mi řekne ještě netrpělivěji a ještě nepřívětivěji než předešlím: Tak už jděte, doktore! ... Jana museli zabít. A já stále ještě věřím, že Zdeněk Fierlinger znal jeho vrahy." - knihu vydalo nakl. IDEX - KOLÍN. RYNEM - 60

Motto: "Vždyť král náš tak se jeví:
v paměti podrží spíš dobro, nežli hněvy
a jeho uznání tam především se nese,
kde jaká nesporná zásluha vyskytnese.

Neb jeho srdce ví, i když to netušíme,
kde pravá zásluha, kde faleš jenom držíme,
zná také odměnit, vždyť není z kamene,
a raději dobrého než zlého vzpomene.
/Tartuffe: Jean Baptiste Poquelin - zvaný Molière/

U obce Moravičany u Mohelnice je obec s asi tisíci obyvateli. Vcelku pěkná, hanácká krajina, vcelkem neporušené ale industrializované krajiny. Dříve zde vedly vyjeté koleje kupeckými povozy, vůkol šerý les, od něhož má ves název - DOUBRAVICE.

Pěkné spravované rodinné domky, řadovky, ale i starý hanácký žudr s rozpadlým mlýnem, mlýnským náhonem v péči soc. organizace. Jinak vůkol družstva a velký dřevozpracující prostorný závod.

V 13. století patřila vesnice starobylé tvrzi, která má ještě předkolonizační původ /kolonizace za Otakarů I., II./ . Tvrz vydržela až do švédských válek /17. stol./ a plnila v ruce drobné šlechty svůj obranný účel - stávkyně kupecké jantarové stezky z Olomouce do Vratislavi. Takových to tvrzí byla celá řádka na této cestě. /Budeme se jimi postupně zabývat./ Na místě dnešního zámku stála tehdy tato tvrz. Na mapě Olomoucka, kterou jsem celou cestu dlel v ruce, jsem si přečetl pouze: "Kdysi architektonicky cenný zámek ztratil přestavbami svůj charakter a chátrá."

A opravdu! Nemuseli jsme se dlouho rozkoukávat, když jsme přišli k vesnici, bezkonkurenčně vévodil celé vsi a již z dálky dokresloval panorama. Příjezd před samotná zámek však znamená šok. Zámek postavil na zbytcích tvrze majitel - Kartuziánský klášter, byl spravován mj. i knížaty Fürstenbergy, kteří zámek na konci 19. stol. propůjčili k užívání "vyšší odborné zemědělské škole". Ve 20. stol. ji vlastnili hrabata Dubští z Třebomyslic, kteří z nedostatku financí zřídili v jednom z bloků výrobu drobného zboží, čímž zaměstnávali místní zchudlé obyvatelstvo.

Po 2. svět. válce stát zámek zkonfiskoval, znárodnil a malou část prodal současnému majiteli /obr. muž v okně vlevo/. Na zámku nás přivítali dva černí psi /viz první patro obr. vedle/ jako na cestě do záhrobí, neustále nás provázel jejich štěkot po celé rozvalině. Objekt - pouze přízemí, zbytek, tj. první patro má propadlé pády, díky střeše, v přízemí užívaném státem stojí místy ustájen skot.

Stát jako poslední majitel zámku po hrabatech Dubských, se ani tak nezabýval správou objektu, jako jeho postupným plným dřevěním. V některých místech se skot již nedá ani ustájit. Na nádvoří plném ruin, kde stěží projede traktor, je uskladněna močůvka, chlévská mřva, siláž spolu s pásovými soprávníky. Starý sad v okolí je v naprostém dezolátě, prales, kopřivy a roští až nad hlavu. Majitel části, kterou sám užívá k bydlení je již dost starý /viz foto/ a bydlí v místě, kudy by se dalo říci, že prošly dějiny. Opravdu to není život jako na zámku - ale ani jako pobyt člověka ne-li skota, jež byl z některých částí evakuován do méně nebezpečných částí. Psi si pomalu začínají na nás zvykat a přestávají tak intenzivně štěkat. A my odcházejíme se silným zážitkem obchacení o pojem "setupu do podsvětí". Prošli jsme tedy bažinou, pánem močůvkou, a ocitli se ve světě dojiček na kolech a rozesmátých tampačů. Potkáváme starou ženu, jež nám vypráví, že na zámku žila bílá paní, ale máme strach, jestli neutekla nebo se strašně zašpinila. Zámek tedy nemá opravdu architektonickou hodnotu /viz zbytek fotografií./

ZÁMEK DOUBRAVICE

